اسماعيل صفا

منتخبات

ايكنجى طبعى

طابع وناشرى : باب عالى قارشوسنده ٢٣ نومرولى كائنات
كتبخانه‌سى صاحبى
لئون

استانبول
مطبعهٔ احمد احسان
١٣٢٨

کائنات کتابخانه‌سی

باب عالی قارشوسنده نومرو ۷۳

مرحوم اسماعیل صفا بك

توفیق فکرت بك افندی‌یه :

قارده‌شم ،

فدانلر یاپراقلرینی کونشه توجیه ایدر ؛ چمنلر شبنملرینی ، قوشلر نغمه‌لرینی سمایه رفع ایلر ؛ نظم پردازلرده اثرلرینی وجوده کتیرن کتیرن فکری‌منور ، خیالی علوی برشاعره کوسترمك ایستر .

شو مجموعه‌نك حاوی اولدیغی آثارك همان بش پارچه‌سی یوقدرکه ایلك اوقویان سن اولمیه‌سك . فکرکدن استناره ایده‌رك ، خیالکی تعقیب ایله اعتلا ایلیه‌رك انشاد ایتدیکم اثرلری ینه اك زیاده سنك تشویقکله ایشته نشر ایدیورم . بونی سنك نامکه اتحاف ایله افتخار ایدرم . شو تحفه نامه‌ده مجلوب اولدیغم فضائلکدن بحث ایتمك لازم کلیرمی ، کلزمی دیه دوشوندم ، اومدایحك بوکون حائز اولدیغك حسن صیته هیچ برشی علاوه ایده‌میه‌جکنی جزم ایتدم . ذاتاً ظهور ستاره مانندك آز وقتده حسن نورانیسنی ، فیض روحانیسنی اوقدر باهر کوسترمشدرکه ماهیت علویه‌سی حقنده هله بنم کبی برعاجزك سوزلری زائد قالیر . صنایع نفیسه‌دن شعر ایله رسم کبی ایکی بدیعهٔ خیالیه‌یه واسطهٔ تجلی اولان اللریکی اوپمکله اکتفا ایدرم . قارده‌شم !

فی ۲۶ مایس سنه ۱۳۱۲

اسماعیل صفا

بر ایکی سوز :

بو مجموعه‌یی تشکیل ایدن آثار منظومه رسائل موقوته‌ده احتمال که بر کره اوقونمشدر. غزته‌لر کوشه‌لرنده قالان اثرلریمی کندیم بیله زمان زمان کچدکجه بر بر اونوتمقده ایدم.

کچنده «خزینهٔ فنون» نسخه‌لرینی قارشدیر- یوردم؛ بر قاچ سنه اول سویله‌دیکم بر منظومه‌یی کوزدن کچیریرکن وهلةً طانیه‌مادم. زادهٔ طبعمه بویله بیکانه نظر بولونشم کوجمه کیتدی. اثرلریمك کوشه‌ده بوجاقده سورونن بیکس یتیملر کبی پریشان قالملرینه کوکلم قائل اولمادی. بونلری

بر دفتره طوپلادم. نشر ایتمك اوزره مناسب بر اسم دوشوندیکم صیراده ـ نسیاندن قورتارمق ایسته‌دیکم شو اثرلرك حیفا که مرور زمان ایله اونودولوب کیتمکدن کندیلرینی قورتاره‌جق ذکرلری اولمدیغنی درخاطر ایدنجه آثاریمك منسیاندن باشقه برشی اوله‌میه‌جغنی‌ده آکلادم.

ایشته مجموعه‌مك وجه تسمیه‌سی بو اولدی. قوۀ تمییزیه‌سنه اعتماد ایله‌دیکم برایکی آرقه‌داشم بو اسمی بکندی. بکنمه‌ینلرده اوله‌بیلیر. لکن باس یوق. بکه‌نیلمین کاشکی اثرلریمك یالکز عنوانلری اولایدی!

مقری کویی — فی ٢٦ مایس سنه ١٣١٢

اسماعیل صفا

منسیات

تهلیل

ذاتم بنم ای ذاتنه حجت اولان الله !
ای وارلغی وارلق ایله مثبت اولان الله !
اوهامه حقایق اوله‌ماز منکشف اما
ظلمتلر ایدر قلبمه انواریکی ایما .
منظورم اولان هیئت مجموعهٔ ذرات
برنامتناهیلکی ایتمکده‌در اثبات .
طالدقجه تماشای مصابیح ایله فکره
مجبور اولورم هرگیجه تسبیح ایله ذکره .
سنسک گتیرن گوردیگم افلاکی وجوده ،
سنسک بنی میّال قیلان خاك سجوده .
برذرّه قالیرسه بوسماواته گوره ارض
بالنسبه دیمك ایتمه‌لی یم کندیمی یوق فرض ؛
محدود ایکن انسانده‌کی عقل ، ای اولو یزدان !
اولمازمی بوپایانسز اولان ملکگه حیران ؟

بالفرض قبول ایتمه‌سه‌ده عقل تناهی
برجزء قالیر .. كلّی آنك سنسك الٓهی .
برجزئه باقوب كلّی ناصل ایله‌رم انكار ؟
برقطره ایدر فكریمه عمانلری اخطار .
اجرام ، برر ذرهٔ ذیشان جلالك ؛
ازهار ایسه اوراق پریشان جمالك .
ابحار ، مرایای فضای ملكوتك ؛
كهسارلر آثار نمای جبروتك .
اشجارده قوشلر ایدییور نامكی تبجیل ،
اشجاركه ارواحه اولور منبر تهلیل .
كردانشدهٔ فیض دركدر بوعوالم ،
بازیچهٔ دست قدركدر بوعوالم ؛
محتاج دكلسك بوحكومتده شریكه
ای شاه ملائك سپه وعرش اریكه !
ادراك الوهیتكه وارمیدر امكان ؟
عقلك دها ماهیتی بیلمه‌یور انسان .
بی والد ومولود وجود صمدیسك ؛
الله ! احدسك ، ازلیسك ، ابدیسك !.

١١ مارت ٣٠٨

نعت

سر برهنه ، تن باحرام ، الده قرآنك سنك :
هرسنه « لبّیك ! » زن امت مدد خوانك سنك .
یامحمد ! بونجه ناسی بویله عصراً بعد عصر
دینڭك قدسیتی ایتمكده قربانك سنك .
عرشه یوز سورمكده یالمهم وارمیدر بربویله فیض ،
آبروی قوم ایدی روسای دامانك سنك .
دوستك اولمشدی شین جهله قارشی خطبه خوان ؛
دشمنك دمبستهٔ شانك ، پریشانك سنك !
ای دهای اعظم ، ای لاهوت جاعقل بلند !
عارف اولمشدر اولان حیران عرفانك سنك .
هراشارت ایتدیكك یول شاهراه مسعدت ،
اولمیان بدبختدر منقاد فرمانك سنك .
طوغدیغم یر ، پرور شباب اولدیغم یركن حجاز
ای مدینه ! اولمادم بركره مهمانك سنك !

قربان بیرامی ۱۳۱۲

فضیلت

مرجحدر قناعت هر زمان هر دورلو اقباله ،
باقوب مادونه انسان دائما شکر ایتمه‌لی حاله .
تکاسل عیبدر انسانه هر مسلکده ، هر یرده ؛
چالیشمقدر مدار مظهریت جمله آماله .
جهالت بیلمه‌مکدر ، علم ایسه هر شیئی بیلمکدر ؛
بیلنله بیلمه‌یندن هانگیسی لایقدر اجلاله ؟
علوم اربابی اشجار کرانبار فوا کهدر ،
فقط برمشجرك قیش حالی بکزر بلکه جهاله .
نه‌لر تحصیل ایدر برعصر ایچنده برذکی آدم ،
یازیقدر جهل ایله گچمش اولان برعمر صد ساله .
سعادت مختلف اوچ حالی جمع ایتمکله حاصلدر ،
سعادت نائلیتدر کماله ، صحته ، ماله .
ایدر تنزیل علمك قدرینی اخلاق نقصانی ،
فلاطون اولسه آلماز کیمسه بربد سیرتی قاله .
جهانده اڭ بویوك برخدعه وارسه طوغرو اولمقدر ،
برادر ! آلدانیرسڭ کیمسه‌یی قالقیشما اغفاله !
خیانت کتم اولونماز ، مطلقا ایرگج ظهور ایله‌ر ؛
قاپیلما طالعك گوستردیگی جزئیجه امهاله .

بلا پروا دنائت ایله‌مز بر کیمسه ، وجدانك
آلیشمش اولمادقجه امرینی اجراده اهماله .
اولوالابصاره قارشی ناصیه‌ٔ مرأت قلبکدر ،
دلالت ایله‌مز جعلی بشاشت صفوت باله .
شرافتله اصالت فضل ذاتیدن عبارتدر ،
فضیلتدر شرف بخشا اولان اجداد وانساله .

٥ کانون اول ٣٠٩

اخلاق

بوتون آثار خلقت جالب انظار عبرتدر ،
طباع ناسه دقت موجب تهذیب سیرتدر .
ادب برخلعت زیبای حیثیتدر انسانه
که‌لابس اولمیان آلودهٔ چرك حقارتدر .
اساساً حدّینی بیلمکدر انسانلر ایچون آداب ،
بونك ضدّیسه اکثر نابموقع برجسارتدر .
ندامتدر قصورندن حجاب ایله‌رسه برآدم ،
صلاح نفسه استعدادینه عائد بشارتدر .

بشردر اڭ زياده مستعدّ نيك وبد مخلوق ،
مساويسى مزاياسى قدر شايان حيرتدر .
رداَئتده ، دناَئتده علوّ عزم وهمتده
اوفوق العاده استعداد آنكچون داد فطرتدر .
قازانمقدر چاليشمق كلفتندن مقصد اصلى ؛
بو كشفيات هپ محصول الجاى ضرورتدر .
بويوكلك ميلى ابناى بشرده پك طبيعيدر ؛
بوكا برهان باهر آرزوى حسن شهرتدر .
بوتون افعاله سائق نفع ذاتيدر كه هر مسلك
آنى تأمين ايچون بر آلت اولمقدن عبارتدر .
او مسلكلر ايچنده خلقه خدمت وار ، مضرت وار ؛
كيمى انسانلره نافع ، كيمى مألوف شرتدر .
فقط انسان — كه حيواناته فائق خلق اولونمشدر —
اوت ، انسان — كه اكملدر ، شرفمند بصيرتدر —
عمومه سود بخش اولمقله كسب منفعت ايلر ،
وجوه انتفاعك اسلمى زيرا بو صورتدر .
معايبجو اولانلر كندى عيبن كورمه‌ينلردر ؛
تنفر ايله‌مك هر كسدن استجلاب نفرتدر .
سفاهتدر حياتك انطفاسى نشوه حالنده ،
بكاى روحدر كه چهره‌يه عكسى شطارتدر !

اونوتدیرمقدەدر غفلت حیاتڭ قدرینی عقله ،
آنكچوندركه پك‌چوق اذکیا مجبور عشرتدر !
خباثتلر دوشونمك عقل ایچون ذلدر ، تنزلدر ؛
اوجوهر چونكه بربخشایش علوی قدرتدر .
دنائت وصفنی حتی دنیلرده قبول ایتمەز ؛
بوحالت لاجرم علویت روحه اشارتدر .
صایلسه درده بالغدر بوتون احوالی انسانڭ :
مصیبتدر ، سعادتدر ، كدورتدر ، مسرتدر .
بواحوالی علی‌الاکثر کشی بالذات جلب ایلەر ،
بشر عقلیله زیرا فارق نفع ومضرتدر .
عمومیدر صفا ناتحلق استعدادی عالمده ،
هنر اوّلجه كندی نفسنی اصلاحه غیرتدر .

٢٢ كانون اول ٣٠٩

قیزیل طوپراق

یاخود

بهاردن برياپراق

هوایی پاك مساعد بولوب گشت وگذاره
تنزه مقصدیله شتاب ایتدم جواره .

گلستانلر شفقرنك ، آغاجلقلر پرآهنك ..
قيزيل طوپراقده اولدم مصادف نوبهاره ؛
گچركن قوش ديلندن نهالستانده باقدم
هزاران مرغ پيرو سرود يك هزاره .
هوا راكد ، سما صاف ، صولر براق وشفاف ..
فيوضاتيله دونمش زمين برخنده زاره .
نه خوش اوستونده آبك قوجاقلاشمش آغاجلر ،
يشيل ايرماق دينيلسه روادر جويباره .
دوكولمش خاكه گويا شفقلردن سحائب :
چيچكلرله مزين صحارى پاره پاره .
بوتون قوشلر ، چيچكلر ، اواصوات ومناظر
املبخشاى وصلت اولوردى قلب زاره .
نگاهمله ايدردم حواليى تجسس ،
مزارستانى گوردم باقاركن اسكداره :
سيه منظر طوروردى اوزاقده سرولكلر
كه بكزردى سراپا اومظلم برديارە .
ايدر هيچ هستى اوياندە ظلمت اظهار ،
جهان ايلەر بوياندە گونشدن استناره .
بويرلرده طبيعت ترابى قيلمش احيا ،
حيات اولمش مبدل اويرلرده غباره .

بواستغراق ایچنده دونوب باقدم که غربه
مگر مستغرق اولمش ده کیزلر نور وناره !
مگر خورشید انور چکیلمش بر کناره
صاچار اطرافه یکسر بلوطلردن شراره !
حزین برسس طویاردم دریندن گاه وبیگاه
بوسس باعث اولوردی حصول اغبراره .
چیقار بایقوش صداسی ، قیلار دیجوری تقبیل
ایترکن شمس تابان کنار کوهساره ؛
مؤثر برفغاندر : ملال افزای ظلمت ،
مشابهدر باقیلسه غریو احتضاره .
صدای غوك طوتدی فضایی برطرفدن ،
طیور اولمشدی مجبور سکوتی اختیاره .
تماماً مهرغارب نظردن اولدی غائب
دیدم ذراتی اولمش برر پارلاق ستاره !
قالوب موقوف وحدت باقیندم خیلی مدت
صحاری‌یه ، جباله ، سماواته ، بحاره .
سکوت وصوت همدم ، ظلام ونور توأم ،
کیمی بادیء اکدار ، کیمی باعث مساره ؛
او آهنك عمومی بنم متبوع قلبم ،
او آهنك عمومی که تابع کردکاره .

٢٣ نیسان ٣١٠

بو شعری ویردم آکا یادکار حالنده :

بیراقما بویله بنی انتظار حالنده ،
یتیش غریبکی گور احتضار حالنده !
نیچون خزانه دوشن برهزار حالنده
گدرله محو اوله‌یم آه وزار حالنده ؟
گلم ! گورون بکا برنو بهار حالنده .

دیسه‌می طلعت دیداریکه نظیرهٔ برق ؟
دگلمی برقع نازکده برسحابهٔ شرق ؟
سمای فکریمی ایتمکده‌سك ضیالره غرق ؛
نقابی آچ که اوسیسدن گونش ایدیلسین فرق ،
گورونمه‌سین بکا اشیا بخار حالنده !

خیالکی شب مظلمده روشنا گوردم ،
فروغ حسنکه مهتابی آشنا گوردم ،
جمال مغبریکی مائل فنا گوردم ،
بوتون شوساحهٔ غبرایی تنکنا گوردم ؛
غبار اولور گیدرم اغبرار حالنده .

مفكّره‌م بنم اولدقجه بويله آتشبار ،
تبخّر ايله‌يه‌رك صانكه گوز ياشم هربار
تجسّم ايتمه‌ده سردئ فرقتك اى يار !
عيان افقده نيجه ابرپارهٔ سيار :
قيشين او قارلى طوران كوهسار حالنده .

سنڭ يولڭده حياتم اگر اولورسه هبا
نبى زيارته برگون گليرميسڭ عجبا ؟
جوار قبريمه گلمكدن ايله‌سه‌ڭده ابا ،
گذارگاهڭه ايثار ايدر نسيم صبا
آليرده قلبمى يردن غبار حالنده .

غرض او خالقى تقديسدر سجودمدن
كه روحڭى متأثر قيلار سرودمدن .
بو عالمه نه اثر بكله‌نير ورودمدن ؟
نشان قاليرسه اگر برزمان وجودمدن ،
قالير خراب ايكى سنك مزار حالنده .

بوگون بوکلبهٔ احزان بڭا نشیمن ایکن ،
وخوش همدم ایکن ، دشت وکوه مأمن ایکن ،
اوبی‌وفا ینه بندن کشیده دامن ایکن ،
غریبدرکه بڭا یار وبخت دشمن ایکن
گورونمك ایسته‌یورم بختیار حالنده !

٢٨ ایلول ٣١٠

شکوفهٔ پران

یاقلك شو قوش جانلی برچیچکدر ،
سه‌ویملیدر پك انیس جاندر ؛
فضایه مجلوبدر نگاهی ،
سمامیدر اسکی جلوه‌گاهی ؟
نیچون یامشتاق آسماندر ؟
یومطلقا برکوچك ملکدر !
فرحله بیلمه‌م یاشارمی اشسز ؟
ملوّن اولماز چیچك گونشسز .

گورن صانیر مائل مودت،
باقك نه مونس ایمش زواللی !
لطیف برطائر خوش آهنك :
سرنده ، بالنده مختلف رنك ،
به نکلی اطرافی مورلو آللی .
دوشوندورر عقلی خیلی مدت ؛
لسانی مجهول ، حالی اغرب !
نه‌در بوشعرك مآلی یارب ؟

نه در بو گوستردیکی غرائب ؟
هوا کشایش بولونجه درحال
نیچون بوحیوانجق اوتمك ایستر ؟
سبب نه‌در ای حکیم گوستر !
بو ایشته انسانی غشی ایدر حال ؛
گوررده آنجاق دیرز : عجایب !
نه حس ایدر قوش آچیق هوادن ؟
نه آکلار انسان بوخوش نوادن ؟

نیچون اولورسڭ رمیده ای قوش ؟
یمڭ ، صویڭ هر زمان مهیا ،
بو تنکنا خوشجه‌در چمندن.
نه اورکیورسڭ گلنجه بندن ؟
سنی طوتار ایچینیرمی‌یم یا ؟
یوواڭده اول آرمیده ای قوش !..
لطیفدر پك بو مرغ دلجو ،
صاقین آنڭ روحی اولماسین بو ؟
١٣ تشرین ثانی ٣٠٩

سودیگمه

بیان حال بنمچون محال سودیگمه ،
عجب ایدرمی دلالت بو حال سودیگمه ؟

بوتون محاسنی جمع ایله‌رم خیالمده
تصور ایتمك ایچون بر مثال سودیگمه .

کشایش سحریدن نه ذوق آلیر عجبا ،
نه‌حس ویرر ظلمات لیال سودیگمه ؟

صورارمی داشدهٔ بی قرارینی ؟.. هیهات !
جواب آلیرمی‌یم ایتسه‌م سؤال سودیگمه ؟

خیال مونسی مشهود اولور شواهقدن ،
گذار گهمی بووحشی جبال سودیگمه ؟

صفا ! بوتازه غزل برسویملی شعر اولدی ،
تعلق ایله‌دی زیرا مأل سودیگمه .

١٥ مارت ٣١٠

وادی

تك وتنها سورم گزمه‌یی بر وادیده
که اولور لیل ونهار
ماهتابی ، سحری ، شامی بوتون نادیده ..
هله هنکام بهار !

خاکه سودالر ایدر صانکه آغاجلر ایثار
ایده‌رك فرش ظلال ؛
ایله‌ر اظهار ینه رنك وضیادن آثار
بوتون اشجار وتلال .

ا کثریتله بویرلر کورونور ساکن ولال ،
گیجه حزن آوردر ؛
هرسحر ایتمه‌ده قوشلر او سکوتی اخلال ،
نه صفا پروردر !

داللر اوستنده اوچوب اوتمه‌یه خواهشکردر ،
چکیلیرلر یووایه ؛
قوشلرك اوچماسی برمنظرهٔ دیکردر
سورولرله اووایه .

اوچوشورلرکن ایدرلرسه تصادف بورایه
طاغیلیر طائرلر ؛

التجا ایتمه‌لری بر بورایه ، بر اورایه
بکا تأثیر ایله‌ر .

صانکه یکدیگره داللر صاریلیر ناله ایدر ،
که‌له‌بکلر پنهان ؛
غنجه‌لر اولمامق ایسته‌ر کبی مغلوب کدر :
متلاشی ، ولهان .

دیندیریر فیرطنه‌یی آب لطیف نیسان
که بولوطدر یاتاغی ؛
کولیور دیر — اوچیچکلرله کورنجه — انسان :
بولوط آلتنده طاغی !

گاه سیسلر آراسندن گورر انسان اوزاغی ؛
اونه فوق العاده ،
نه گوزل منظره‌در : یان یانه برقاچ بوزاغی
قوشوشور مرعاده .

آچیلیر گوك یوزی . . خورشید جهان آراده
گورونور بالاده؛
یکیدن فیض وطراوت بلیریر صحراده ،
اویم خضراده .

بوندن اکلنجه‌لی عالمی اولور دنیاده ؟
اوله‌ماز . . آه ! آنجق
گورسه گوکلم بو گیجه سودیگمی رؤیاده
دها ممنون اوله‌جق !

٢٧ مارت ٣١٠ .

دوشون !

دوشون او ماهتابی !
نه خوش گچردی اوقات ،
بزه پیکار باشیدی
نشیمن ملاقات .
دوشون خروش آبی

که جلب ایدردی خوابی،
محلّ انصبابی
بوتون چاقیل طاشیدی.
سن ایلدکجه خنده
جوابی گوز یاشیدی.
بو ابتلایی بنده
دوشون! گورردہ بالذات
اولوب قرین لذات
نه طاتلی بر مجازات
ایدردك آه سن‌ده!
او ویردیگم جوابی
اونوتما؛ چونکه هیهات
بهارك آب وتابی
بیتنجه باق چمنده
گوررمیسك سمنده
علائم مباهات؟
که برفدن کفنده
فنای دهری اثبات
ایدر بوتون نباتات.
دوشون! او صیق دیکنده

اوتن او دلخرابی ،
یانده یولداشیدی
مقابل خطابی ؛
گریوۀ محنده
فغان اضطرابی
همان قیلاردی اسکات
طیور بی حسابی ؛
چیقاردی بر مناجات :
هزار ایدی اوتن‌ده . . .
او شب قمردی مشکات ؛
بو ماه سینمتنده
دوشون ! ناصلدی دارات ،
که تازه‌لك یاشیدی . . .
دوشون دم شبابی !
دوشون او ماهتابی !

١٠ ایلول ٣١٠

گوزه‌لسك [*]

گوزه‌لسك بحره فجرك انعكاس آل آلندن ،
گوزه‌لسك طبعه سانح شعرك آتشلی مألندن .

صباحك انفلاق دلکشاسندن گوزه‌لسك سن ،
گوزه‌لسك نوبهارك خندهٔ روح اشتمالندن .

گوزه‌لسك نوره مستغرق سمای لاجوردیده
او رنگارنك بیگلرجه قوشك پرواز حالندن .

عمود صبحدن ، برسرو سیمیندن گوزه‌لسك سن ؛
گوزه‌لسك مهردن ، ماهك‌ده بدرندن ، هلالندن .

گوزه‌لسك ، گلسه فوجا فوج لایق سیریکه خوبان
جهانك غرب وشرقندن ، جنوبندن ، شمالندن !

جمالك این‌و آنه بگزه‌مه‌ز ، سن بك گوزه‌لسك آه !
گوزه‌لسك حسن ایله آنك تجسّم احتمالندن .

گوزه‌لسك سن ملکلر خنده‌سندن خلق اولونمشسك ،
گولرسك قلبنگك گاهی ملال وانفعالندن .

---

[*] ع . نادر بکك گوزه‌ل برغزلنه نظیره‌در.

چیچکلرله مزین بویله رنك آمیز کسوه کله
گوزه‌لسك جنتك طاوس رنگین شاهبالندن .

گوزه‌لسك ، اڭ گوزه‌ل حالکسه مرآته نگاهکدر ،
بو حالك منبعثدر وصلت امید محالندن.

مثالکله قاووشمق بلکه رؤیالرده ممکندر ،
گوزه‌لسك سودیکك وارسه آنك مطلق جمالندن .

گوزه‌لسك ، سودیکم ، برشاعر حسن آشنانك سن
اولاهوتی خیالندن ، مقالندن ، کمالندن !

۲۳ حزیران ۳۱۰

بر تماشا گاه

سویله‌تیر بویله بر طربخانه
نیجه بیك بیت بر سخندانه .
بورانك هر زمانی پر آهنك ،
ماهتابی صباح ایله همرنك ؛
گیجه ظلمتلری منوردر ،
گوندوزین نوری روحپروردر .

گیجه‌سی گوندوزی لطافتده
بربریله همان رقابتده .
پرطربدر لیال وایامم ،
پك طبیعی سدیر آرامم :
برجهت بی‌حدود برعمان ،
برجهت پرسرود براورمان .
بومناظر بوتون ربیعیدر ،
بونلر ازهر جهت طبیعیدر .
گورنور نظرهٔ تماشایه
نظر ایتدکجه زیر وبالایه :
یریوزنده مآل تدسیت ،
گوك یوزنده کمال علویت .
گورمه‌مم بن لطافته پایان ،
نه‌یه باقسه‌م گورلمکه شایان !
بورانك ایشته بویله هروقتی ،
بورایی گلده گور سحروقتی ،
ایله‌سه‌ك گریه‌لرله عرض کدر ،
سکا مطلق بهار خنده ایدر ؛
نه‌یه باقسه‌ك تبسم ایله‌ر هپ ،
خنده آباددر بویرلر هپ ،

بو دڭیزدن طوغار اونجم نهار ،
موج اوروور هرطرفده نور بهار .
اوزمان گل ، بولون شو اورمانده ؛
دیڭله جوش وخروشی هر یانده !
بوهوا قلبی روح ایله بسلەر ،
چاغلیانلر گبی آقار سسلر !
جو ایچنده طیور ایدر پرواز !
قوش دگل ، رنك ونور ایدر پرواز .
هر بری صانکه برستارهٔ فجر ،
هپسی گویا سحابپارهٔ فجر !
دیورم بونلری گورركن بن :
اوچدی برقاچ گوڭل سوینجندن !
باد جوش آورك تماسیله ،
پرتو مهرك انعکاسیله ،
بحر ساحلنواز پر آهنك
اولیور موج موج ورنگارنك .
انگینه بعض دقت ایلەركن
گورونور تاافقده بریلکن ،
صانیر انسان تعجب ایلەیەرك

دهڭیز اوستونده بر بیاض کلەبك !
دوردن آدم آلدانیر اکثر
کوهساری سحاب ظن ایلەر .
نەقدر دلفریب منظرەلر،
نەقدردە غریب منظرەلر !
متلون .. زمان زمان دگیشیر ،
بویله قالماز ، بو آسمان دگیشیر ؛
گیجه گویا سیاه برپردە
بومنور سمایی اورتردە
اوزرینده اولان دەلیکلردن
نور داملار ، اولور جهان روشن .
گیجه ظاهر سواد سوداوی ،
نیجه یوز بیڭ شرارەیی حاوی !
بوتون اجرامی گوستریر دریا ،
ارض قسماً سما اولور گویا .
نورلر صانکه ظلمته قاریشیر ،
صانکه سسلر سکوت ایله یاریشیر !
بورادە عمری آرتیور طورانڭ ،
چونکه هروقتی بویلەدر بورانڭ ؛

صبح وشامی همان مساویدر ،.
بر تماشاگه سماویدر .

١٠ حزیران ١٠٧

گوزل سسلی گوزەل !

حسنك گبی صوتكده ایدر قلبمی لرزان ..
گوردم سنی ، طویدم سسكی ، آه دوام ایت !
ای شعر مجسم ! سنی گوردكجه غزلخوان
روحم اوچەجق كوكلره بالله دوام ایت ؛
قوشلر دوشەجك یرلره ، ای ماه دوام ایت !

خاموش طورور : صانكه بوطاغلر سنی دیكلەر ،
دیكلەر گبی الحانكی ساكن بوتون اشیا ؛
سن فاصله ویردكجه اوطاغلر بیله ایكلەر ؛
یكدیگره تكرار قیلار نوحه‌كی گویا ؛
نوحه‌گذر ایدن طاشلری انطاق ایله احیا !

سن واركن آرامی گوكل آرتق نیچ ، عودی ؟
هردم بنی مستغنیٔ آهنك رباب ایت !

اولماز اوقدر گورسـسك البته حدودی ،
ای معجزه پرداز نوا ! شق سحاب ایت ؛
سکان سماواتەدە توجیه خطاب ایت !

❦

هر موج هوائی که ایدر صوتکی اعلان
برعشق پریسی گیبیدر روح ایله همراز ؛
لایق سکا پیرو اولە بیك بلبل نالان ،
شایستە سنك نغمەكی تقلید ایدە هر ساز ؛
ای یار ! دوام ایت بنی غشی ایتدی بو آواز .

❦

عکس ایلەیور آفاقە اومحرق ، اوگوزەل سس ؛
تعقیب ایدییور چیرپینەرق بردل مغبر ؛
قوشلر گیبی ـ ای زهرۀ تابندە نورس ! ـ
بالالرە یوکسلمەدە صوتکلە برابر
گوکلم کە شواهقلە ثوابت آکا منبر .

❦

ای یار ! تغنی یە دوام ایلە کە هربار
ایتمکدە سرودك بکا الهام معالی ؛
هرثابتە ، سیارە بوشب ارضە گهربار .

چیقدقجه ترانهٔك اولیور صانكه حوالی
ازهار ایله ، انوار ایله ، اشعار ایله مالی ! ..

٢٧ كانون اول سنه ٣١٠

بر لوحهٔ مزار

زوّار! غروب ایتدی بوماه اون یدیسنده ،
دوشدی قاره طوپراقلره ایواه بوسنده !

اخلاقی گوزل خالده‌نك کندی گوزه‌لدی ،
فانیدی فقط بهره‌ور حسن ازلدی .

برخندهٔ ناز اولدی هدف قهر مماته ،
بر برق شتابنده قاریشدی ظلماته !

نوزادی ایچون آغلار ایدی خالده هرگاه ،
مولود ایله همراه فنا والده ایواه !

هجریله بن اولدقجه گذارندهٔ اوقات
جنتده ملکلرله ایده روحی ملاقات .

١ حزیران ٣١٠

شرقی

هردم سوزم افسوس ایله ایواه اوله‌جقدر ؛
دنیاده بنم صوڭ نفسم آه اوله‌جقدر !
دردمدن — امینم — اوده آگاه اوله‌جقدر :
دنیاده بنم صوڭ نفسم آه اوله‌جقدر !

پرگریه اولان گوزلریمی باغلایه‌جقسڭ ،
قربان ایده‌جکسڭده بنی آغلایه‌جقسڭ !
آهڭ نه‌دیمڭ اولدیغنی آڭلایه‌جقسڭ :
دنیاده بنم صوڭ نفسم آه اوله‌جقدر !

صاغلقده ، صفا ! بویله گیدر ناله وزارم ؛
خاك سیهه دوشدیکی دم جسم نزارم
آه اولمالیدر فاتحهٔ سنڭ مزارم :
دنیاده بنم صوڭ نفسم آه اوله‌جقدر !

٤ شباط ٣٠٧

اوغلم سلامینك تاریخ ولادتی

خدادن گوزەل براوغل ایستەیوردم ،
قبول ایتدی حمد اولسون ایشتە دعامی ؛

سلامتلە دنیایە یاوروم گلنجە
سلامی — دیدم — اولسون اویلەیسە نامی .

چوجوق برچیچکدرکە انسان باقارکن
ویریر قلبە امیدلر ابتسامی .

شو معصومی دلخواهم اوزرە بویوتسەم ،
بودر گوکلمك الٔ مقدس مرامی !

الٰهی ! فضیلتلە مخدومم اولسون
بوتون عالمك مظهر احترامی .

صفا ! بیت آتیدە لفظاً ومعناً
مصرح تمامیلە تاریخ تامی :

بیك اوچ یوز طقوزدە صفا گلدی دهرە
سلیمان سلامی ، سلیمان سلامی .

١٣٠٩

سلامی‌نك والده‌سی ایچون مرثیه‌در :

١

غیبوبتك اولدی باعث ای ماه !
بن کندیمی غائب ایتدم ایواه ! ..
سن گلمه‌مك اوزره گیتدك ، آرتق
بن کندیمه هیچ کلیرمی‌یم آه !
ای نیّر شارق جوانی !
قیلدگدی غروب بر سحرگاه .
سن جنته هجرت ایتدیگك گون
عالم بکا دوزخ اولدی بالله !
برلکده بنی گوتورمه‌لیدك ،
« همراهنی ترك ایدرمی همراه » ؟
فریاد ایله غیر اختیاری
ایوبه توجه ایله‌رم گاه ؛
لکن نه آغاج ، نه طاش ، نه طوپراق
برشی بنی سندن ایتمه‌ز آگاه .
باشلار بودل شکسته امید
برسوز وگدازه خواه وناخواه :

یوقمی آ کا آسمانده بر یر ؟
لایقمی اوماهه بویله برچاه ؟
برتازه نهال برظلاله ،
برغنجه ترابه منقلب واه !
برسرکه بیلنمه‌ز ، آ کلاشیلماز :
حکمت محدود ، عقل کوتاه !
انسان بونی بیلسه‌ده ازلدن
صبر ایله‌مك آه کلمه‌ز الدن !.

۲

ایتسه‌م نه‌قدر بوقبره دقت
مظلم کورونور بکا حقیقت ..
مشهود اوزه‌رینده برطونوق نور ،
موجود کثافتنده رقت ؛
بر اوکسوزی [*] ایله‌یور تحری
اوستونده اوچان بونور شفقت !
برمادر ایدی یازیق شو مخلوق ؛
الله ! نه‌در بوسر خلقت ؟
اولمق نه‌روا حیات انسان
برقاچ ییله منحصر ، موقت !

[*] سلامی بی !

دمسردیٔ روزکاره برسرو
اوچ یوز سنه گوسترده طاقت ،
برقاچ گون ایچنده محو ایدر آه
جانمی چکدیگی مشقت !
برعلته اوغرادك که وجدان [*]
مفقود ایدی چارهٔ افاقت ؛
بردردکه قارشیسنده عاجز
درمان وطبابت وحذاقت .
آیریلدق اوت بوتون بوتون بز ؛
لکن بوناصل غریب فرقت ؟
هر قبریکه گلدیگم زمان بن
ایتمکده دگلمی یز رفاقت ؟ ..
قارشیمده فقط نیچون دومان وار ؟
هیهات . . آرامزده آسمان وار !

۳

حالا گوزمك اوگنده حالك ؛
یوقدر اونودلمق احتمالك !
تزیید قیلار بواشتیاقی

[*] کندیسنه کاه رفیعه دینیلیردی ، کاه وجدان .

من بعد مروری ماه وسالك ! .
ازهار شمیمك ایلەر اظهار ،
اسحار ایسه مخطر جمالك ؛
منظورم اولور غروب وقتی
صولك دمده‌کی رنك انفعالك ؛
ظلمت آراسنده ، نور ایچنده
ظاهر بکا روز وشب خیالك ؛
هرشعر حزین عاشقانه
گویا متضمن مألك ؛
هرشی سنی ایله‌یورده اخطار
ای یار ، گورلمیور مثالك !
یاغمورلو هواده آکدیغم حال :
برقیش گونی صورت زوالك ؛
شمشك چاقییور بن آغلادقجه ،
برخنده جوابی هر سؤالك !
بالله اوگون اورته‌لق قاراردی ،
ای موت ! گه‌ریلدی شاهبالك .
بن پیروی اولدیغم جنازه
گچدی آراسندن اول ظلالك . . .
مسموعم اولان کیمك سسیدی ؟
بر طفلك آجیقلی نوحه‌سیدی !

٤

برطاغ اوزه‌رینده‌در مزارك .
باشدن باشه سرولك جوارك ؛
شاهقلری ، دوردن گچرکن ،
منظورم اولور بوکوهسارك :
سیسلرله محاط ، قارله مستور ..
آفاق افولی نور ونارك !
برمقبره‌در طلوعه ناظر
مغرب گبی نقطهٔ قرارك .
قبرگده آچان چیچکلر ، ای یار !
اجزای وجود تارمارك .
وجدان ! بنی واقف ایت بوسرّه :
سرحدّی نه‌در بوسنکسارك ؟
یك منظره لیل ایله نهارك !
همرنك خزان ایله بهارك !
قندیلك اولورمی کرم اختر ؟
برسرو روامی تربه‌دارك ؟ ..
اجرام اوله قبریگه نگهبان ،
حوریلر انیس غمگسارك .

اولسه‌يدى ضميمه كهكشانه
لايقدى صعود ايدوب غبارك !
اوچدكمى سمايه ؟ يوقسه ، فرياد !
اولدكمى غداسى مور ومارك ؟
بن ايله‌يه‌مه‌م شو حكمى رد :
بر روح لطيفسك .. مجرّد !

٥

برجوهر عقل وار بشرده ،
برفرق بولور اوخير و شرده ؛ -
ماهيتى كنديسنجه مجهول ،
برسركه طورور نهفته سرده .
انسان نه‌ايچون فقط اوعقلك
هرحكمنه اعتماد ايدرده
برشى دوشونور خلاف حكمت ..
اوهامه دوشر ، قالير خطرده ؟
عقلم مثلا دييوركه وجدان
هم حال جماددر شو يرده !
اجسام بوتون تفسخ ايله‌ر ،
ارواح ايسه عالم ديكرده .

گوکلم بولورم دییور اوماهی
چیقسه‌م ، آراسه‌م سحابه‌لرده ؛
لکن افلاکی هپ طولاشسه‌م
ممکنمی گورملك ؟ .. آه نرده !
ای تودهٔ خاك ! حائل اولما ...
آرتق آچیل ، ای سیاه پرده !
بز آیریله‌جقمشز ، رفیعه !
وارمش بوده باق مگر قدرده ...
بالله بوحالمی دوشوندم
سن اوغرادیغك زمان او درده ؛
الدن گیده‌جکسك آ آغلامشدم ،
سن خسته ایکن چوق آغلامشدم !

۹

برقیمتی نجه یوق حیاتك ،
اولدیردی حیاتمی مماتك !
روحم سکا ایسته‌یور قاووشمق ،
روحك نره‌سنده کائناتك ؟
بن کورمیه‌جکمی‌یم سنی هیچ ؟
یوقمی صوکی صبر ایله ثباتك ؟
بیلمه‌م‌که ناصل وقوعه گلدی

خاطرلره کلمه‌ین وفاتك ؟
واقع دخی اولسه عقله کلمه‌ز
خاك اولماسی برملکسماتك .
قبرگده سکوت دائمی وار ،
آفاقده یوق ترنماتك !
ماضی‌یه تحول ایتدی حالك ،
مستقبله یوقدر التفاتك .
هرغنجه‌سی بردهان شکوی
خاکگده نما بولان نباتك !
اوراقی صولار خزان اولونجه
فانیلکگه اولور براتك .
ای یار ! سکا جناب ایّوب
حامی اوله ، جاریسك اوذاتك .
اولسون هله پیروك ملکلر ،
جبریل ایسه رهبر نجاتك !

روحك سنك آرتق اولدی سیّار ؛
جنّات مسیره‌ك اولسون ای یار !

۱۳ مارت ۳۰۹

کتابهٔ مزار

زوار ! بوقبر ذی مأله
چشمانکزی ایدك اماله ؛

دوندردی ینه یالانجی دنیا
برنور حقیقتی خیاله !

صاغکن بوشهیدهٔ ورم ، آه !
مالکدی جمال ایله کماله؛

اخلاقی مخدرات ایچنده
شایان ایدی حسن امثاله .

قلب ایتدی فلك اوچ آیده ، ایواه !
اول نیّر عصمتی ظلاله .

کوردکجه بوماجرایی انسان
ایتمزمی دموعنی اساله ؟!.

معشوقه‌می یبرمی یاشلرنده
سنسین قویان ، ای ورم ، بوحاله !

فریاد سنك الکدن ای موت !
فریاد ، صفا ! بوارتحاله ...

چیقدی ایکی کوز یاشیله تاریخ :
یوکسلدی « رفیعه » ذوالجلاله !

١٣٠٩

طیف سیاه

ای طیف سیاه شب یلدا !
اولدك ینه دیجورده پیدا .
سن عینی دکلسك اوخیالك ؛
عفریت سیهپوشی لیالك
اولماز ، اولهماز هیکل سودا !
سنی کسوهٔ ماتمله هویدا
کابوسیمیسك یوقسه منامك ؟
بیلدیر بکا بیلدیر : نولهنامك ؟
ای چهرهٔ پوشیدهٔ کورونمه !
برحال خموشیده کورونمه !

وار نسبتك البته مماته ،
اوپله‌يسه قاريش كيت ظلماته !
اين مقبره‌يه گشت وگذار ايت !
چيق كنديكه بر ابرى مزار ايت !
عزمكده قضا سائقه اولسون ،
مشعل سكا برصاعقه اولسون !
ايتمه‌ز آنى بيزار هجومك ،
اوچقده اوفوقنده نجومك ؛
اوچقده او ، حيرانى مه‌لكلر ،
نزهتگه سيرانى فلكلر !
مجلوب صفاسى ملكوتك .
معناليمى اى طيف سكوتك ؟
گلدك ، نه‌ايچون .. نه‌يدى محرك ؟
اى شكل سياه متحرك !
بن آيريله‌مام رهگذر گدن ،
رفع ايت او ردايى اوزر گدن !
كوگلم طانيمق ، آگلامق ايسته‌ر :
آچ برقعكى ، چهره‌كى گوستر .
آلدانمشم ايواه ! او فرشته ..

گوردم ، طانیدم ، آ کلادم ایشته ! .
بیلدم که خیالك بیله ای یار !
برجامهٔ نسیان ایله سیّار .

۸ کانون اول ۳۱۱

ینه او

نه‌در گوكلده بوسودا که دائما مشتد ؟
نیم گیجه‌م شب یلدا قدر نیچون ممتد ؟ ..
نه‌در بو حال ؟ محالاته هپ گوکل میال ؛
ناصل خیال بو ؟ قارشیمده بویله طول لیال ،
کفن بدوش فنا ، زردرو ، غبار آلود !
او سودیگم که بو ایتمشدی عزم دار خلود .
ردای طیف ایله مستور برحقیقتدر ،
ظلال حزنه بورونمش او نور شفقتدر ؛
قیلار هبوط نهایتسز آسمانلردن ،
لسان حال ایله سویله‌ر گیجن زمانلردن .

گوکل ایدر ینه ماضی‌یه طوغرو شدّ رحال،
گلیر خیاله تمامیله صاغلغنده‌کی حال !

نیچون فقط متخاشی اولور نگاهمدن ؟
قاچار اوزاقلره نفرتله پیشگاهمدن ؟ .

گوکل اودختری هر اختر بسیمه صورار ،
گوکل او زهره‌یی ازهار ایله نسیمه صورار ؛

صورار عطارد ایله مشتری‌یه ، ناهیده ؛
صورار صورار طولاشیر جوّ بی تناهیده !

حدودی یوق ظلماته گوکل شتاب ایله‌ر ،
نجوم خنده ایله صانکه ماهتاب ایله‌ر .

قالوب فضاده تهی دست انتظار مدید
زمین عجزه دوشر دل ، شکسته بال امید !..

شعاعلر بڭا اولدقجه دوردن واصل
اولور گوگلده نوانو امیدلر حاصل ؛

ایدر گبی او اشارت جهان بالادن ،
سلاملر آلیرم صانکه عرش اعلادن !

ایدن بودر متهالك لیال تارهٔ بنی ،
دوشوندورر لمعاتیله هر ستاره بنی ؛

بزو نگاهدر آنلرکه روحی جاذبدر ،
سحر بولیلِ خیالاته فجرِ کاذبدر !

٨ مارت ٣١٠

کندی کندیمه :

دوشوندیگم او هر زمان ، ایشیتدیگم آنك سسی ؛
وجودی نور ایچندهدر ، ظلام ایچنده گولگهسی !
او قبلهٔ فؤادك آه ! یادی موجب کدر ،
فقط آنك خیالیدرکه روحمی طواف ایدر .
ستارهلردن ایتدیکم : « او سزدهمی ؟ » سؤالیدر ،
طلوعلر ، غروبلر مصوّر مآلیدر ؛
سرود عندلیب آنك قصیدهٔ جمالیدر ،
چیچکلرك گوزللکی خلاصهٔ کمالیدر ؛
گوزهللرك شطارتی هنوز دونکی حالیدر ،
او حالی اوزلهمك بوگون امللرك محالیدر !

یازیق ! اوت یازیق که هپ آجیقلی گچدی گونلرم،
تحوّل ایتدی ماتمه بنم بوتون دوگونلرم .

بقامی جست وجوایدر ، فنای دهرهمی گولر
شو پر امید سرچه‌لر ، شو نودمید غنجه‌لر ؟

بو خسته اوکسوزه باقان اوخالق رحیمدر ،
شوخنده ریز اولان شفق نمونهٔ جحیمدر .

نه سویله‌یور ، بکا نه‌لر صورار طورور بو یاوروجق؟
دوشونجه‌لرله بنمی یورار طورور بو یاوروجق!

بوگونکی سنی اوچ بوچوق ، قیامه غیر مقتدر ؛
سه‌ویلمه بارد اولچوجوق!.. بومحرق ابتلا نه‌در؟!.

نینه‌کدن انتقال ایدن بوآتشین ذکا ایله ،
یاقوب بیراقماسه‌ئی بنی انین ایله ، بکا ایله ! ..

اونوتمق ایسته‌مه‌م آنی . روامی سه‌ومه‌مك سنی ؟ .
خلاص ایده‌یدی درددن شوچکدیگم املك سنی !

١١ مارت ٣١١

مقبرهٔ مادرده برنوحهٔ یتیمانه

مرحبا ای غریب قبرستان !
مرحبا ای جهان تنهایی !
ایله‌یورسك فنای دنیایی
برلسان سکوت ایله اعلان .
سنسك ای خاك ، ای فضای عدم !
منزل واپسین نوع بشر ...
سزسکز ، ای سکوتنما یرلر !
نظرمده نمونهٔ محشر ...
هرمزارك ایچنده بیك آدم ؛
هروجودك ایچنده بیك موجود ؛
هپسی اولمش برر برر نابود .

شومزارلقده کیم بیلیر نه قدر
کشی واردرکه صاغلغنده گیدوب ،
برمزارك باشنده گریه ایدوب
سویله‌مشدر بنم گبی سوزلر !
شومزارلقده کیم بیلیر یارب
نه‌قدر عاشقانه افغانلر

ايله‌مشدر زاواللی انسانلر ؛
نره‌ده‌در شيمدی ، صاغميدر آنلر ؟
كيمی اولمش ، كيميسه روح بلمب ؛
كيميسی كنديني آووتمشدر ،
گيدنی بوسبوتون اونوتمشدر .

⊛

بودر ايشته مزاری والده‌مك ؛
آرييوردم صباحدن بريدر .
آغلايم شيمدی . آغلايم يريدر
قاپانوب بر كنارينه عدمك .
والده‌م ! آه‌محترم خاتون !
نره‌ده‌سك ، نره‌ده زوج مرحومك ؟
بويودی باق اوطفل معصومك ،
لحيه‌دار اولدی ايشته مخدومك .
سنك اوغلك بوزائر دلخون !
اون‌سكز ييل مقدم ، ای مادر !
سنی گوممش ايدی بوقبره پدر .

⊛

آه غيبوبتك ايدی سببی :
چكيلير بر كنارده آغلار ايدم ،

آزاجق نیك وبددن آگلار ایدم ،
نه‌ایدم ؟.. برسکز یاشنده صبی !
متسلی ایدم خیا لکله ،
خاطرمدن چیقارمیسك ؟ هیهات !.
ایشته گلدم مزارکه بالذات
ایله‌دم اشتیاقمی اثبات ؛
بنی دلشاد قیل وصالکله .
برخیال اولده چیق گورون گوزمه ،
والده‌م ! برجواب ویر سوزمه !

۞

فکریمی آسمانه جلب ایدییور
گوردیگم نور پارهٔ شفقت ؛
بنی لکن شدید برقوت
مرکز ارضه طوغرو جذب ایدییور :
بری روحك ، بری وجودکدر !
بونه آتشمزاج بر مایع
که گوزمدن آقار ، اولور ضایع ؟
اولیور برحزین صدا شایع :
آغلارم ، طویدیغم سرودکدر ...

گرچه بن صورتا گولرگبی یم ،
آغلامقده یتیملر گبی یم !

مطلقا ، ای سیاه طوپراقلر ،
ایچگزده او نور سونمشدر ؛
شیمدی آننه‌م غباره دونمشدر ؛
آه طوپراقلر ! آه طوپراقلر !
نیجه انسانلر ایتدیگز امحا ...
عادتا سرتسر مزارسگز ،
جالب آه و انکسارسگز ؛
ییلدیریملرله تارمارسگز !
اوچماسه‌یدی آقان دموع بکا
غرق طوفان اولوردی روی زمین ؛
صارصار افلاکی هر فغان وانین.

جالب انتباه ودقتدر :
گیرییور طوپراق آلتنه انسان ،
آنی محو ایله‌یور مرور زمان ؛
بونه دهشتلی بر حقیقتدر !
اوتیور قمری ایشته آه ینه

سسی وار ، کندیسی عجب نرده‌ده ؟
گیدر اما او باشقه بر یرده ،
اکثریا طورور بو مقبرده‌ده ؛
بو سنك روحك اولماسین آنه ؟
صانکه بر عاشقانه شعر اوقونور ،
بکا بیلمه‌م بو سس نیچون طوقونور ؟

٤

اوطوروب کاهواره‌مك باشنه
اویودیردك اوینیلرله بنی ؛
ابدیاً اجل اویوتدی سنی !
بنده شیمدی مزاریکك طاشنه
قاپانوب ایله‌مکده‌یم فریاد .
غالبا هیچ ایشیتمیورسك هیچ ،
بکا بر خنده ایتمیورسك هیچ ؛
گوز اوکندن ده گیتمه‌یورسك هیچ ؛
کندیکی سنسك ایتدیرن بکا یاد :
گورمه‌دکجه وجود زائلکی
آغلارم یاد ایدوب فضائلکی !
٨ مایس ٣٠٨

اوغلم الهامی‌نك تاریخ ولادتی :

بزه احسان ایدن خدایه سپاس
بویله برطفل خاطر آرامی ؛

بویویجه بو نوحیات ملك
ناصل اولمق گرك سرانجامی ؟

کیم بیلیر بلکه بختیار اوله‌جق ،
گیچه‌جك مسعدتله ایّامی .

یك‌ده حیفا سرور ایله گچمه‌ز
آدمك هرصباحی ، اقشامی !

هوشیاران ایچون عمومیدر
بوجهانك توكنمه‌ز آلامی .

سن‌ده یاوروم بودهری آگلارسك ،
بیلمه‌زسه‌ك دخی شو اجرامی .

بیلمه‌دن عالمه گلوب گیتمه ،
علمه حصر ایله سعی واقدامی ؛

طالما اوغلم سفاهته زنهار ،
چشم عبرتله گورمی آشامی .

قدرینی بیل حیاتکك شیمدی ،
بویله کچمه‌ز شباب هنکامی .

خیر ناس برجوانمرد اول ،
سکا محتاج اولانلره حامی .

حکم وجدانه اتباع ایله ،
ایله تقدیس دین اسلامی .

حین غیبوبتکده یاد ایتدیر
طوغدیغك گونده آلدیغك نامی ...

نه اولوردی بوطفله سوزلریمك
ممکن اولسه‌یدی شیمدی افهامی !

بیلسه لکن حقایق دهری
اوله‌مازدی بوگون شو آرامی .

اویویور طاتلی یاوروجغم ،
برگوزل قوش که مهددر دامی !

گوزلری ماوی ، چهره‌سی پنبه ،
صاچی قومراجه ، طومبول اندامی .

آه یارب معمر ایله شونی ،
کامیاب ایت صفای ناکامی !

یاشاسین ، گورمەسین بنم گیبی او
نکبت طالع سیه‌فامی .
تام تاریخی ملهم اولدی بکا :
مژده طوغدی سلیم الهامی !
۱۳۱۲

۲۳ تموز ۳۰۹

کتابهٔ مزارم [*]

الله !
قورتار بنی قهر وشدتندن
قوتمده زمین ایله زمانك ؛
طوپراقده وجودیمی براقما ،
آت خارجنه شو آسمانك !

۲۰ کانون ثانی ۳۰۸

« سحر » نامنده برخانمك وفاتنه تاریخ :

جوانی ، پیری ، غنی‌یی ، فقیری برطوتار آه !
اجل ایدر کیمی بولسه دفین خاك سیاه .

[*] سیواسده منفی ایکن ارتحال ایدن مرحومك سنك مزارنده عیناً محرردر .

شو کوردیگڭ یره برتوعروس مدفوندر ،
دوشون اوحجلهیی برده بوقبره باق ایواه !
هانی اونور سعادت ؟ نه‌در بوظلمت یأس ؟
نه‌در بوخاك سیهرنك ؟ .. بویله‌میدی اوماه ؟
جنان گیبیدی بودنیا اوبنت حوایه ؛
بویاشده آدمه لایق دگل اولوم بالله !
بونڭده حکمتی واردر دییوب‌ده گچمه‌ایدر ،
اگرچه کیمسه اوحکمتدن اولمیور آگاه .
سروشلرله همان همدم سرور اولسون ،
اوروحی مظهر غفران ایده جناب الله !
صفا اوقونسون اوچ اخلاص ایله شو تاریخم :
مثال زهره افول ایله‌دی سحر ناگاه .

١٣٠٨

برکتابهٔ مزار :

جوان ایدم ، صانیوردم که بختیار جهانم ؛
فغان فغان که ورمدن توکندی تاب وتوانم !

نهال تازه ایکن بر ظلاله دوندی وجودم ،
بهار عمرم ایچنده گوروندی رنك خزانم .
یازیق که ظلمت نسیانده محو ایدوب گیده‌جکدر ،
شو سنك قبر ایله قائم جهانده نام ونشانم !

٤ تشرین اول ۲۱۰

تلغراف وپوسته ناظرسابق عزت افندینك تاریخ وفاتی :

افنا ایدرسه‌ده کشی‌یی دهر بی ثبات ،
باقی قالان اثرله بقایاب اولور حیات .
زائر ! بویرده صانما یاتان خاکساردر ،
قیلدی وطن بو ذاتی در آغوش التفات .
آثار برگزیده‌سی هر یرده منجلی ،
بر ناظر مدبّر وفعّال ایدی بوذات .
بیگانهٔ شعور اوله‌رق دوشدی بستره
گچدی حیاتی اوچ سنه هم حالت ممات .
غیبوبتی صاییلسه گرك ضایعاتدن ،
محشرده ایله‌سین آنی حق مظهر نجات !

تاریخ فوت بویله صفا بیگده بر دوشر :
عزت افندی چوق چکوب آه ایله‌دی وفات .

۱۳۰۹

تاریخ وفات

باب سر عسکری دپوی مدیری ایکن ارتحال ایدن
میرآلای خلیل بك ایچون

خلیل بك که صداقتلی ، شانلی عسکردی ؛
بو دولتك یولنه هر دم اولمك ایسته‌ردی .
مجسمی ایدی عثمانلیلق فضائلنك :
کریم وصاحب تقوی ، شجیع وصفدردی .
ایدردی هر کسی اعزاز کندی قدرنجه ؛
بو حالنی ایشیدیردم ثنا ایدرلردی .
گونك برنده یازیق ناگهان وفات ایتدی ،
مماته کندینی لاقید گوستریر اردی .
مگر حضوره جان آتمقمش الك بویوك املی
که امر حقه همان انقیاد گوستردی .

صفا ! وفاتنه تاريخ سويله‌دم لفظاً
اودمده كيم بوخبردن گوكل مكدردی :
جنانه ايله‌دی رحلت بيك اوچ يوز اون برده ؛
خايل بككه شجاعتلی ، شانلی عسكردی .

ايكی قلبك برحسی [*]

سن گچمه بندن ، ای سبب شوقی جانمك ،
دگمه‌ز تحسراته مروری زمانمك !

گوكلم ووزولدی گوزلريكه ، اولدی باعث
شوخانه برباقيش خطر نا كهانمك .

ياد وشطارتك طرب انگيز صبح اولور
تنهايیٔ شبانه‌سنه آشيانمك ؛

سن ، ای خيال ناريمه رونق ويرن گونش ،
هر كوشه‌سندن ايله ظهور آسمانمك !

[*] توفيق فكرت بكله مشتركدر .

مهتابلر ، سحرلر اولورکن روامیدر .
بی‌تاب قالماسی افق بی کرانمك ؟
دوکدکده برك وباریمی گوردکجه صوکره حیف
روحك صیقیلدی منظره‌سندن خزانمك !..
بیلك چارهٔ خلاص بولوردك حیاتمه ،
درمانی آشکار ایدی درد نهانمك ؛
آرتق امید یوق گوزه‌لم آغلا حالمه ،
جانمده نیچه‌سی اجل بی امانمك !

١٦ ایلول ٣١١

لوحهٔ سحر

طلوع مهری می آلقیشلار آشیانلر ایچنده ؟
طیور زمزمه ساز اولدی گلستانلر ایچنده .
دگل بهارده ، حتی گهی خزانلر ایچنده
سحر زمانی کشایشلیدر زمانلر ایچنده ...
فقط بولوطدن اثر یوقکن آسمانلر ایچنده ؛
نیچون شو قارشیکی طاغلر بوگون دومانلر ایچنده ؟

جهانده باغ ارم شیمدی وارسه ایشته بو یردر ،
که هر صفاسینی توصیف ایدن شو زمزمه‌لردر ؛
گوکل بویرده سر آزادهٔ قیود کدردر .
جهان بودمده کشایشپذیر فیض سحردر . .
فقط بولوطدن اثر یوقکن آسمانلر ایچنده ،
نیچون شوقارشیکی طاغلر بوگون دومانلر ایچنده ؟

شکوفه‌زار بهشتیمیدر بومجمع خوبان ؟
بوآب صافیٔ گیتی نما ، بو کوثر جوشان
اولور بنم گیبی تنهارو ظلال خیابان ؛
ایچنده بللی اولور هرباقشده صفوت وجدان . .
فقط بولوطدن اثر یوقکن آسمانلر ایچنده ،
نیچون شوقارشیکی طاغلر بوگون دومانلر ایچنده ؟

لطیفدر نه‌یه باقسه‌م ، شو آنده حالکه بگزر ؛
بو شعریمك بیله معناسی هپ مألکه بگزر ؛
گونش بنم نظرمده سنك خیالکه بگزر ؛
بو انفلاق سحر خندهٔ جمالکه بگزر . .

فقط بولوطدن اثر يوقكن آسمانلر ایچنده ،
نیچون شو قارشیکی طاغلر بو کون دومانلر ایچنده؟

دیمکده حقلیدر انسان بهاره : سور محبت ؛
اوت ، بو وجه ایله‌در صورت مرور شبابت .
بوگون نسیمده وار نکهت سرور سعادت ؛
حلول فجر ایله یاغمقده ارضه نور صباحت ...
فقط بولوطدن اثر یوقکن آسمانلر ایچنده ،
نیچون شو قارشیکی طاغلر بوگون دومانلر ایچنده؟
۹ حزیران ۳۰۷

بر نظیره

نه‌در بو حزنك آ نوردیده ؟ سکا شطارت بودم سزادر ،
که نو بهارك سحرده حالی حزین دگلدر ، فرح فزادر .
شفقمیدر معکس جمالك ؟ که رنك حسنکدر آنده تابان .
طراوتك ، بوی بی مثالك بوتون مز اهرده روشنادر .

باقینجه ازهار ژاله داره ، دیرم: عرقریز شرم ایکن سن
تبسمکدن وجوده گلمش نمونهٔ عصمت وحیادر .

تنفسکدن آلیر دمادم نسیم او خاصیت حیاتی ؛
طیوره صوت پر اهتزازك ترنم آموز صد هوادر .

اولوب نظر بر زمین حیرت کواکب ایله‌ر سنی تماشا ،
خیالکی آسمانده گورمش که روح میال اعتلادر !

نه‌خوش طارانمش ده‌اورتیویرمش وجودیکی صاچلرك سراپا..
بو کسوهٔ دلنشین سودا ، بوخلعت حسن بی بهادر .

دوشوندیکم هر دقیقه سنسك ، نه آکلاشلماز هویتك وار!
ناصل معما شو حسن و آنك ؟ که‌حلّی عجز آور دهادر،

نگاهکك قلبه ناگهانی اولان اوتأثیری عین سودا ،
که‌عشقك ای نور دیده آفت آجیقلی هم طاتلی بر بلادر!

لیال تاریك ایچنده تحریك ایدر بوسودامی یاد زلفك ،
خیال نورانیٔ جمالك اگرچه شوق افکن صفادر .

صفایه الهام شاعریت ایدن او معنالی گوزلر گدر ،
اوشعر ذی روحدر وجودك که موجدك ناظمك خدادر .

١٧ مارت ٣٠٩

بر مهتاب عالمی

بر گیجه بر شوق طبیعی ایله ،
خواهش ایله ، سوق طبیعی ایله
گیتمش ایدم طوغروجه صحراره ؛
گوکلمه ایتمش ایدی سودا هجوم ،
اولمش ایدی گوکده هویدا نجوم ؛
مالك ایدم صانکه بو دنیالره !
قیر ، تپه ، وادی ، دره پر آب وتاب ،
ماه ایسه بالادن ایدردی خطاب
طاغلره ، صحراره ، دریالره .
گاه سماواته نگاه ایله‌دم ؛
گاه زمینه باقوب آه ایله‌دم ؛
حاصلی طالدم بوتماشالره .
« نرده او ؟ » دیردم باقه‌رق سوبسو ،
سودیگمی ایلر ایدم جست وجو ...
طالمش ایدم بن ینه خولیالره .
یاری تحرّی هله واهی ایدی ؛
هر طرفم نامتناهی ایدی ؛
اوچدی گوکل شوق ایله بالالره .

آه ! خيالات ايدی ظن ايلەرم :
ياری آرارکن او گيجه گوزلرم
اولدی مصادف نيجه سيمالره .
حسنيمی عكس ايتدی عجب عالمه ؟
پك متحيردم اوشب عالمه ؛
نور بورونمش ايدی سودالره .
عاشق ايدی صانكه اوهامونه دل ؛
بگزەدی فرهاد ايله مجنونه دل
باقدی‌ده شيرينلره ، ليلالره .
ظن ايدييوردم كه فلكلردەيم ،
كورمەديكم بيلمەديكم يردەيم ؛
روح عروج ايلەدی شعرالره .
قلبمه بر نشوۀ ماءالحيات
ويرمش ايدی منظرۀ كائنات ،
قالمادی حاجت بيله صهبالره .
اولمش ايدم مست دل آگاه بن ،
ملهم ايدم من قبل‌الله بن ،
واقف ايدم خيلی معمالره .
گوكلمه پك شن گورونوردی اوشب ،
گون گبی روشن گورونوردی اوشب :
مظهر ايدی نور تجلالره !

ذره‌لر اولمشدی برر آفتاب ،
نقطه‌لرك هر بری گویا کتاب :
شامل اولوردی نیجه معناله‌ره .
بن او گیجه دونمه‌سه دیردم فلك ؟
نرده اودوران نره‌ده شیمدیجك ؟
منتظرم هر گیجه فرداله‌ره !
ذاتکه ، ای رب جهان آفرین !
سجده‌لر ایله‌ر دل وحدت گزین ،
عزم ایده‌رك بویله‌جه تنهاله‌ره .
آه ! نه خولیا نه‌ده بر خواب ایدی ،
سویله‌دیگم بر شب مهتاب ایدی ؛
شیمدی فقط بگزه‌دی رؤیاله‌ره !

۳۰ تشرین ثانی ۳۱۱

رؤیاده گشت و گذار

بر سوسلی واغون پنجره‌سندن
اطرافی تماشا ایدییوردم ؛

بیلمه‌م بو جهانڭ نره‌سندن ،
بر خیلی طاغندن دره‌سندن
گویا اوچیوردم ، گیدییوردم ؛
مجهول ایدی سرحدّ سیاحت .

سرعتله قاچاردی بوتون اشیا ،
ایله‌ردی مناظرده تجدّد .
صحرا متحرك ایدی گویا ؛
بر یانده‌ده منظور ایدی دریا ،
کشتیلر ایدرلردی تباعد ؛
انجاره گورونمه‌زدی نهایت

اوچدقجه بو سرعت ایله گاهی
یوکسك تپه‌لردن گچیلیردی .
لکن اونه مدهشدی ، الٰهی !
هر بر طرفم نا متناهی ؛
طاغلر بیله پك آز سچیلیردی ؛
یوللر ایسه قورقونج ایدی غایت .

یالڭزجه گیدردم بو واغونله ؛
مدهش اوچورومدی طرفیم .

گیتدکجه بو سیّار صالونله .
ایله‌ر گیبی پرواز بالونله ،
قورقومدن اویوشمش ایدی بینم ؛
چکمکده ایدم خیلی اذیت .

◉

بر نقطه‌یه گلدك كه سحائب
اطرافی همان قیلدی احاطه ؛
اولدیسه‌ده هر منظره غائب
— مشهود اوله‌رق بعض غرائب —
بادئ حصول اولدی نشاطه ...
موقعسه ینه موجب خشیت .

◉

خورشید ایله آراسته خاور ؛
قارشیمده بولوطلر متلوّن ؛
طاغ باشلری مستغرق زیور ؛
یعنی بوتون اولمشدی منور .
تابان ایدی انواع معادن :
ناقابل توصیف وحکایت .

◉

یالدیزلی قاناتلرله مزیّن
قیزلر اوچیوردی اودومانده ،

هپ آنلره باقمقده ایدم بن ؛
حیرتله تماشا ایدییورکن
جانانمی گوردم بومیانده ،
قیلدی بکا اثبات هویت .

⊙

تیترەردی وجودم هیجاندن ،
آغلاتدی بنی فرط سرورم ؛
چوق گوز یاشی دوکدمسەده جاندن
بر شی دییەمزدم خلجاندن ؛
سویلەشمەیه مانعدی مرورم
ذاتاً بوکا ایتسەم بیله نیت .

⊙

بیك قوس قزح اولدی نمایان ؛
شمشك چاقیوردی متمادی .
انوار ایله الوان ایدی باران :
سکان سما — عالمه حیران —
دیردم دوکیور گریهٔ شادی ؛
دیردم کورینن شمس هدایت !

⊙

بالالره یوکسلدی ملائك ،
بولکده عروج ایلەدی دلدار .

یادمده اوحالت ، اوگوزەللك
لكن بو ناصل خواب ایدی مهلك ؟
اولدم هیجانلر ایله بیدار .....
رؤیاده نه دهشتلی سیاحت !

۱۰ کانون ثانی ۳۰۹

برتابلو ایچون

شو گوزەل قوشله همنشین دختر
پك بویوك دقت نظر ایستەر :
یان اوطورمش کنارینه حوضك ،
چمن اولمش وجودینه بستر ؛
او قدرده گوزل دگل اما
« نرەسندە قصوری وار گوستر ! »
گوسترر تلخکامی ٔ سودا ،
بو ناصل ابتسام شیرینتر !
نفحه جوی نوازش اولمشدر
هر طرفدن نیجه شکوفهٔ تر .

پك پریشان فقط قوشك حالی ،
بلكه سودالی قلبدن‌ده بتر .
قدرتی ایله‌مك ایچون تقدیر
بویله بر لوحه گوز اوگنده یتر !

٢٣ كانون اول ٣١٠

خزان

اوراقی دوشوب یرلره قالمش ینه عریان ؛
اشجارده منظورم اولان منظره بارد !
یاغمور یاغیور ، صانكه بودم هر بری گریان
بر هیكل جامد !
چیقدی ینه برصرصر بیخ افكن سرما ،
قوشلر چكیلوب لانه‌لره واردی سكوته ؛
طوفان گیبی باران اولیور غلغله فرما
حتی ملكوته .
قورتولدیمی مركزده اولان جاذبه‌دن یم ؟
امواج اولیور صانكه سماواته خروشان ؛
بر باشقه جهاندمی بوشاندی یره بیلمه‌م
بر قوسقوجه عمان !

چارپار قايالر اوستونه ، كوكره‌ر ، كوپورر هم ؛
امواج دگل ، طاغلر ايدر طاغلره صولت .
اصوات چيقار گوكلره مغنالرى مبهم ؛
يارب بو نه حالت ؟ !
بر سلسلهٔ ابركه يكديكره پيرو ،
بكزه‌ر او كثافت ايله سيار جباله ؛
ياخود قاراروب منجمد اولمش — ديورم — جو ؛
باقدقجه اوحاله .
نرده او يشيللكلر ، اوشفاف هوالر ؟
خوش رنك چيچكلر هانى ، يوقميدى بو يرده ؟
نرده كه‌له‌بكلرله اوقوشلر ، او نوالر ؟
بلبل هانى نرده ؟...
٢٥ كانون اول ٣٠٩

بهارى استقبال

اى بحر وسيع چمن ! اى ساحهٔ غبرا !
اى عالم صحرا !
اى ناميه .. اى فيض چمنكستر غبرا !
اى حسن دل آرا !

جوششگه الحان اولان ای گولگه‌لی اورمان !
ای موجه‌لی عمان !
ای چاملیجه .. ای شاهقهٔ مشجره دامان !
ای هیکل ازمان !
ای شمس که سایه‌گده اولور ارضده ظاهر
اشجار ومزاهر ؛
سن اولمامش اولسه‌ڭ بوتون آفاقده حاضر
اولماز بومناظر .
ای خوش سحر .. ای خندهٔ پرشوق طبیعت !
لایقمی بوسرعت ؟
اولسون دیله‌رم ثانیه‌نك مدتی ساعت ،
اوقاتده وسعت .
قیش موسمی گچدکجه گوکل بونلری بکله‌ر :
قوشلر ، که‌له‌بکلر !
الله ! نه رنگین بوچیچکلر ، شو بوجکلر ؟
لکن بیته‌جکلر .
برقسمی هله دمبدم آماده مماته ،
بی خوف و شماته ؛

برقسمی یرآلتنده ایدر وقتی اماته ،
عاشق ظلماته !
قوشلر ! آشه‌رق گلدیگز اما ینه سزلر
طاغلرله ده گزلر ،
ایرگج بو آغاجلرده بیتن تازه فیلیزلر
برگون سزی گیزله‌ر .

خاموش اولك ، ای بسته سرایان نشائد !
مطرب هله زائد ؛
بلبل اوقو ! موسم گبی موقعده مساعد
شعرم سکا عائد .

هجرانله دل آشفته‌سك ، ای مرغ تبهکار
قابلمیدر انکار ؟
برشاعره ویرمه‌زمی یا علویت افکار ؟
جانانی تذکار ؟

فکرم گبی کهسارلر آهنکر بادر ،
جای غربادر ؛
حیفا که بووادیده‌ده هرناله هبادر ،
هم حال صبادر .

حيرت ! كه بو يرلرده بر رتخم ايدى تالان
اوّل بونهالان ؛

شيمديسه ايدرلر ــ اولهرق مانع جولان ــ
صرصرلرى نالان .

يارب ! بو آغاجلركه برر جانلى اثردر ،
افراحته سردر ؛

معروض هوا كن نيچون آزادهٔ شردر ؟
مغبوط بشردر !

پرخنده قيالار صحنهٔ صحراى وسيعى
صدرنك بديعى ؛

سنسك گتيرن عالمه شادئ طبيعى ؛
اى صبح ربيعى !

تأثير حيات آورك اولمقده بديدار ،
بن واله ديدار ؛

اى صبح ربيعى كه ايدرسك بنى بيدار ،
قوشلرله خبردار .

گچدكجه صبانك بو گوزهل رهگذرندن ،
برطاغ اوزهرندن ،

اولدقجه صفایاب ربیعك سحرندن ،
قوش نغمه‌لرندن ..
یتدکجه تماشا بوفیوضات بهاری ،
انهاری ، بحاری ..
باقدقجه شو وادیلره ، آه کدکجه مزاری ..
طویدقجه هزاری ..
کوکلم دییور : ای موقع خوش منظر ودلبر ؛
سن اول بکا مقبر ؛
لکن نه اولوردی – دییورم – اولسه برابر
شیمدی اوسمنبر ؟ ! .

١٤ نیسان ٣١١

عکس خیال

شعر جوینده‌ٔ ماألکدر ،
نکته مجلوبه‌ٔ مقالکدر ؛
حسن مطلق وصالکه مظهر ،
عشق حسرتکش جمالکدر .

گریه خندان اولور نشاطکدن ،
خنده پر گریهٔ ملالکدر .

گیجه دریایه ایله عطف نگاه
گورکه اجرام پایمالکدر !

هر شفق رنك رنك ونورانور
آتشین لوحهٔ جلالکدر .

غنچه‌لر ، لاله‌لر ، قرنفللر
مائل حسن بی همالکدر ؛

کیمی شرمندهٔ رخ آلك
کیمی نکهتربای خالکدر .

سکا آه ایتدیرن خموشانه
هانکی اندیشهٔ محالکدر ؟

آفت حسنکی گورونجه فضا
الامانخوان بی مجالکدر .

ییلدیزیملر ، شهابلر گویا
هپ گریزان انفعالکدر .

سنی مبهم بولور بنم گوکلم
که لسان آشنای حالگدر .

بنی روحم ! جوابسز براقان
کندی حقگده‌کی سؤالگدر .

سکا روحم دیمکده بر نقصان ،
روحم افتادهٔ کمالگدر ؛

سکا گوز نوری خاك پا اولسون
چونکه پروردهٔ ظلالگدر .

سن نیچون آسمانه اوچمازسك ؟
آه او صاچلرکه شاهبالگدر !

چوقمی رؤیاده منکسر اولسه
گوکل آیینهٔ مثالگدر ؛

روح قائم سنك وجودکله ،
گوز تماشاگر خیالگدر .

فرقگده صفای سر بهوی
بیل که جاندادهٔ وصالگدر .

۲ آغستوس ۳۱۱

تضمین

گوکلم شب یلدای فراقکدن اوصاندی ،
هر گوردیکی مهپاره‌یه باقدی سنی صاندی ؛
قوشلر اوتیور ، گون طوغیور ، عالم اویاندی :
« آچ کوزلریکی سودیجکم بختم اویانسین ! »

قالمازمیسك ؛ ای نور نظر ! اویقویه حالا؟ .
رؤیاده جمالکمی سکا اولدی هویدا ؟
مژگانکه تابع گیبیدر طالع سودا . . .
« آچ کوزلریکی سودیجکم بختم اویانسین ! »

هر گون سنی ظن ایله‌یورم بن اویویورسك ؛
بایغین باقیورسك ، اویانقکن اویویورسك :
بختم اویویور باق بوسحر سن اویویورسك :
« آچ کوزلریکی سودیجکم بختم اویانسین ! »

ای یار ! بو آهنك حزین نینی دگلمدر ،
بر نالهٔ دلدرکه اولور بویله مؤثر ؛
فریادلرم گوزلریکه ، بختمه دائر :
« آچ گوزلریکی سودیجکم بختم اویانسین ! »

۷ ایلول ۳۰۸

شرقی

چالدیروب چالغی‌یی رقاصه‌لری اویناته‌لم ؛
اوقویوب طاتلی غزللر سوزی سازه قاته‌لم ؛
دهره جنت دیه‌لم ، کندیمزی آلداته‌لم ؛
چکه‌لم شیشه‌یی ، اندیشه‌یی باشدن آته‌لم ؛
گوله‌لم ، اکلنه‌لم ، بزمزی پارلاته‌لم !

یوق بوعالمده صفا غائله‌سنز بر کیمسه ؛
هر کسك محنتی منجر اولیور صوڭ نفسه ...
شو توکنمز الم عالمی چکمکدن ایسه

چکه‌لم شیشه‌یی ، اندیشه‌یی باشدن آته‌لم ؛
گوله‌لم ، اگلنه‌لم ، بزممزی پارلاته‌لم !

۱۰ کانون ثانی ۳۱۱

دها نه آرار ؟

نظام ویرمك ایچون زلفه یار شانه آرار ،
ینه طاغیتمق ایچون فکریمی بهانه آرار .

گوکل — که شش جهت دهری والهانه آرار —
باقار بدایعه ، سندن اوبر نشانه آرار .

بیراق صاچکده بارینسین زواللی گوکلم ، آه !
غریب قوشلره دونمشدر ، آشیانه آرار .

سنك بو تشنهٔ لعلك ، بو عاشق خالك
آرارسه گلشن حسنکده آب دانه آرار .

بلای عشقکه دوشدی صوکنده ایشته صفا ؛
نه آرزوسی وار اللهدن ، دها نه آرار ؟

۱۱ تموز ۳۰۷

شرقی

دوشدی گوکلم هوای دلداره ،
عاقبت نارہ یاندی بی چارہ !
چارہ یوق سوزش دل زادہ ،

عاقبت نارہ یاندی بی چارہ !

چلّه‌سی گرچه طولدی گیتدکجه ،
گل امّیدی صولدی گیتدکجه ؛
تنی ، بکزی کول اولدی گیتدکجه . .
عاقبت نارہ یاندی بی چارہ !

آتش عشقه یوق تحمّل ایدن ،
بلکه شدتلیدر جهنمدن ،
یانارم گوکلمك بوحالنه بن . .
عاقبت نارہ یاندی بی چارہ !

۳۰ آغستوس ۳۱۱

ملك !

هر گوزه‌ل انسانه انسانلر بوتون دیرلر ملك ،
سن نه سڭ ؟ سن آه فوق‌العاده بر دلبر ملك !

سن او مغبوط الملائکسڭ که چیقسه‌ڭ بریره
سیر ایچون دیداریڭی مطلق طولار هر یر ملك .

اویله آفتسڭ که سن خشمڭ جهانی تیتره‌تیر ،
بر نگاه قاهرڭ شیطانلری ایلر ملك .

مبتلای حسن و آنکدر سنڭ هپ انس وجن :
بر پری پیکر ملکسڭ ، بر پری پیکر ملك .

هر ملکده بر گوزه‌للك واردر اما ای صفا !
بویله اولماز هر گوزه‌ل ، هم بویله اولماز هر ملك .-

۱۱ مایس ۳۰۷

خاطره

نه نشوه‌لر وار ایدی ذوق جامدن باشقه ؟
نه حس ایدردی گوکل شوق تامدن باشقه ؟

کدر دیدکلری شیئی هنوز بیلمه‌ز ایدم ،
نه واردی بنده صفای مدامدن باشقه ؟

بوتون مشاغلمی نظمه حصر ایدردم بن ،
گوکلده یوقدی امل انتظامدن باشقه .

قیامتی بکا اخطار ایدن‌ده اولمازدی
سزك او ایتدیککز هر قیامدن باشقه .

بوکون اودار سرورك ثوابدر یادی ،
نه لر یاپاردق او یرده حرامدن باشقه !

اودر سلامکزی آلدیغم صفا آباد ،
اولورمی جنت اودارالسلامدن باشقه ؟ !

۲ حزیران ۳۰۷

بعض آثار ادبیه ایچون یازدیغم تقریضلردر :

[سماعخانهٔ ادب] . . بو بر ترانه زاردر ،
ایچنده اویله نغمه وارکه سمع جانه عکس ایدر .

سزای اعتباردر ، عمومه یادگاردر ؛
علی‌الخصوص اوشعردرکه شاعرانه عکس ایدر .
بوتکیه مولویلری غنودهٔ مزاردر ،
فقط اوبانك های‌وهو بوگون جنانه عکس ایدر !
بوگون اگرچه جمله‌سی نهفته‌در ، غباردر ؛
صدای صیتی آنلرك هپ آسمانه عکس ایدر .
اوشهرتك بقاسنه بوخوش اثر مداردر ،
بوعالم فناده برحزین ترانه عکس ایدر .
بونسخه‌نك مرتبی اوصاحب اقتداردر ،
که صیت فاضلانه‌سی بوتون جهانه عکس ایدر .
صفا ! جناب انورك مدار افتخاردر
اونامی کیم بوخامه‌یه ، بوترجمانه عکس ایدر .

نه رتبه دلنشین ایسه چمنده نغمهٔ هزار ،
نه مرتبه لطیف ایسه بهارده شکوفه‌زار ،
بهاره قارشی سویله‌نن بوشعر ترده اویله‌در :
لطیف ودلنشین اولان بوشعر ترده بربهار !

انسانه خمار آور اولور ساغر جمشید ،
مخمورلرك هانگیسی دیوانه دگلدر ؟

وجدانه ویریر بویله‌سی برنشوهٔ جاوید ،
[پیمانه] در امّا بو او پیمانه دگلدر .

[ویرانه] شعر نودر ، بگزه‌ر دروغه امّا
واردر نیجه حقایق افسانه‌لر ایچنده ؛
مطلق تهی اولورمی هرگوردیگڭ خرابه ؟
گنجینه‌لرده واردر ویرانه‌لر ایچنده !

تار مار اولسه‌ده برشاعرڭ اجزای تنی
طوپلانیر سوزلری هرگون اوقونور دیوانی .
منتظم نثری اولور ، نظمی‌ده جمعیتلی ؛
[تار مار] اولسه‌ده مجموعه‌سنڭ عنوانی .

برگون اولورکه پك بویوك آدم اولورسڭ ، ای رفیق !
بویله اوقور یازار ایسه‌ڭ کوشش دمبدم ایله ؛
کسب کماله مبتدی طبعاً اولونجه مستعد
عالمه گوستریر بونی [تجربهٔ قلم] ایله .

مقتدر گورمه‌ده‌یم ، ای غوثی !
فطرةً شعر ایله انشاده‌سنی ؛

والهم سوق ایدن استعداده
بوگوزه‌ل سوزلری انشاده‌سنی .

[گهوارهٔ ادب] ده برطفل معنوی وار ،
حالنده باق هویدا علویت هویت ؛
دقت ایدلسه بونده رفعت تشخص ایله‌ر ،
انسان گورر بوذاتی برمستعد رفعت .

غرس یمین سعیك ، ای گنج ادیب ! صولماز ؛
پرنکهت بلاغت بر [مور منکشه] در بو .
هریاپراغنده برروح واردرکه حاصل اولماز ،
طوپلانمش اولسه بالفرض بیك دسته لاله ، شببو .

جمعیت افکاریگی عرض ایله‌دی ، عرفان !
[گفتار پریشان] .
عد ایله‌سه شایسته‌در آثاریگی انسان
عرفانگه برهان .

لطیفه

مثنوی‌یی چالیشوب ترجمه‌یه خیری بك
« دیگله‌نیدن ! » دیدی ، چوق گچمه‌دی چالدی دودوگی ؛
شجر طبعی خزان برزدهٔ مرك اولدی ،
یادگاری اوله‌رق عالمه قالدی کوتوگی . [*]

برقطعه

مادام‌که انسانه حسد فضلی ایچوندر ،
تقریض دیمکدر بکا تعریضی حسودك ؛
مادام‌که شوق آور اولور طبعمه طعنه‌ك ،
حاسد ! آجیرم سنجه زیاندر بکا سودك .

۱۷ تموز ۳۱۱

[*] (کوتوك) خس وخاشاك تواریخی حاوی بر اثردر .

بر مكتوب [*]

نيچون حالكى يازميورسك برادر ،
سنى يوقمى صاندك مراق ايله‌ينلر ؟

بيليرسك‌كه بن كنديمى غائب ايتسه‌م
گزر عقل وفكرم سنكله برابر .

بو هجران صوريمى بادىٔ نسيان ،
بكا يوقسه بر شيدن اولدكمى مغبر ؟

شو آنده بويوك بر ستمنانه يازمق
ضميرمده اولمشدى اما مقرر ،

گوكل سرزنشدن ، ستمدن كچوب ده
سنكله بوگون حسبحال ايتمك ايسته‌ر .

او انديشه مطلق اولوم قورقوسيله
گلير قلب انسانى ايله‌ر مكدر .

امان يازمامش اولده مكتوب صاغ اول ،
خدا ايله‌سين عافيتله معمر .

[*] اقربامدن سعدالدينه

علم طاعی سیرانی بایرامده خوشدی ،
اوبر گوندی بزلرجه بر عید اکبر !

بو دنیاده انسانه کافی سعادت :
گوزەل یرده اولمق گوزەللرله همسر .

هزاران هزاری اوجوش وخروشه
گتیرمشدی گویا خموشیٔ مشجر .

او یوکسك ، یشیل قبه معبد گیبیدی . .
مؤذندی اورمانده ارواح یریر .

دینیر هر درخته یشیل بر مناره؛
یوصونلرله داللر ، کوتوکلر مقشر .

بوتون نورلر، سایەلرله قاریشمش ؛
بوتون سایەلر پاره پاره منور .

تعالی یه میال ایدی هیئتیله
اولوب هم بآغوش صد نخل اخضر .

آغاجلر ، قوغوقلر پریلر اوجاغی ؛
اوچاردی هواسنده طیف سیه پر .

نه خوشدی هله منظری ماهتابك ،
قمر سمت رأسنده جانانك افسر ؛

سما یاخود آیینه اولمش مجلاّ .
او مر آته عکس ایتمش اول نور پیکر .

دوشون « طاش دەلن » ده کچن بامدادی :
او ایصسز طوران یدلره طنت آور ،

سرود عنادلله آلقیشلانان صو
— که ظلمت نشین آب حیوانه بکزەر —

جبلدن گلیر ، بردرن غاره منصب ؛
حوالیسی متروك وتنهادر اکثر .

اینیشلر ، یوقوشلر سراپا آغاجلق ؛
اوبیگلرجه قوشلر عموماً نواگر !

خلاصه نه گوردمسه یاد ایلەرم بن ،
او مشجرده الحانی ایتسین ازبر ؛

هزار اولسه اشعاریمك بستەکاری ،
اوقور بلکه هر طائر شاخ منبر .

برادر ، اوکیمدی نیچون صورمادق بز ؛
برادر ، نیچون قالدی مجهول او دختر ؟

بکالر اومهرو ایچون عاشقانه ؛
تحسرلر ، ایواهلر تابمحشر !

بوگون خوشجه‌در حالم اولکیلردن ،
یانمده فقط یاورومك حالی خوشتر :
کوکس باغر آچیق ، طومبول اللر آیاقلر ؛
اویونجاقله مشغول ... کورسه‌ڭ نه دلبر !
بو آدمجکز یوقدی لکن گچن ییل ،
گچنلرده کهواره‌یه ویردی زیور .
حسابمجه شیمدی تمام‌اون بر آیلق ،
شو احوالنی شعر ایله گلده‌گوستر .

بونورسته اشعار بر جسته‌دندر ،
بویوك قارداشی وارکه بر شعر دیگر !
فقط اوغلم « الهامی » بر پنبه غنجه ،
« سلامی » ایسه رنکسز بر گل تر ؛
حیاتندن افزون ذکاسیله حسنی ..
« سلامی » ... او بی‌چاره محروم مادر !
او قیمتلی یاوروم نه‌دن اویله اولدی ؟
بو اوکسوزلگی اولماسه‌یدی مقدّر !
زواللی چوجوق ! والده‌ڭ گیتمه‌سه‌یدی
وجودڭ اولورمیدی موقوف بستر ؟ ..

سنی صاغ قالوب باغرینه باصمالیدی ،
آنکچون روامیدی آغوش مقبر ؟!.
سیلینسین بومغلق ، بو فاجع صحیفه ..
دوکولسون بو یاپراق ، قاپانسین بو دفتر !
اوت ، هیچ اونوتمام اودریای سبزی :
مواشیدی امواج ایچنده شناور ؛
قاواقلر ، سوکودلر یشیل یلکن آچمش ؛
چیچکلر ملوّن کوپوك صانکه یکسر ..
صانیردم که سطحنده بحرك یوزردی
نیجه درّ و یاقوت و مرجان و کوهر ؛
چوبانلرله بر قاچ سورو کوسفنده
اوزاقدن نگهباندی بر قاچ صنوبر ؛
بولوطلرله طاغلر ده کیزلر قاووشمش ،
افقلرده بر لوحهٔ دود منظر !
سحائب پاموقلر کبی توده توده ،
لحافه صاریلمشدی خورشید انور ...
صاقین چیقماسین خاطرندن او عالم
که هر حالی حیرتفزا ، روحپرور .

سنك اولدیغك یرده خوشمش عزیزم ،
ناصلسك ؟ بو مكتوبه قارشی خبر ویر .
اوزاتدم سوزی ، ایله‌یم ختم گفتار ؛
همان حق ملاقاتی ایتسین میسر .

۲۱ حزیران ۳۱۱

بر غزل

مانع نه‌در بوتون گیجه آرام وخوابمه ؟
کیمدر سبب تفکرمه ، اضطرابمه ؟

روحمله شوق ایدوب بنی بالای انجمه
جسمله زیر خاکه سبب کیم شتابمه ؟

پیرانه سر ... ایدن بنی کیمدر خزان سرشت ؟
بر نو بهار فیضی ویرن کیم شبابمه ؟

اشعار ایله خیالمی اشغال ایدن نه‌در ؟
شعرمده کیم مخاطب اولور هر خطابمه ؟

بر زبدۀ مآل کمالیله سرمدی
بر صیت معرفت گتیرن هر کتابمه ..

آواره ایله‌ین بنی مجذوبلر گیبی ،
باعث بوتون تهالکمه ، انجذابمه ..
باعث اوسرزنشلری عمران قلبمه ،
باعث بر التفاتی شو حال خرابمه ..
حسنکدر آه .. سنسك ، اوت سنسك ، آه سن
شایسته‌سك دگلمی نیاز و عتابمه !

۳ تموز ۳۱۱

نشوهٔ حیات

نه قدر لطیف رؤیا !
نه گوزه‌ل، نه شاعرانه ؛
ملکوت پر ترانه ..
اوچیوردق اخترانه
ایکیمز سنکله گویا .

نه قدر لطیف رؤیا !
که مسیره‌مزدی افلاك ،

که سروشلر طربناك ،
بوتون ای فرشتهٔ خاك !
سنی گورمیه مهیّا .

نه قدر لطیف رؤیا !
که طرف طرف ، نوا نو
دگیشیردی صحنهٔ جو ،
بزه اعتلاده پیرو
نیجه زهره وثریّا .

نه قدر لطیف رؤیا !
او سماده‌کی طوائف
بزی فوج فوج طائف ؛
نیجه خنده‌ور لطائف
ایدییوردی روحی احیا .

نه قدر لطیف رؤیا !
نه املنواز خولیا !
گوزه‌لم ، نشاط دنیا
بوقدر دگیلمیدر یا ؟

٣ تشرین اول ٣١١

قاردەشم وفایه

نشیدە گوی طبیعت لسانڭ ای شاعر !
روا هزار سنك ترجمانك ای شاعر !

ترانه خانۀ عالمده عكس آهنگك
مآل حزیندر آنجاق فغانڭ ای شاعر !

سن آشنای جهان سرائر اولمشسڭ ،
كیم اولسون آه سنڭ راز دانك ای شاعر !

لطیفدر كه اولور اڭ حزینی ملتزمڭ
بهارلرده زمینڭ ، زمانك ای شاعر !

آقان صولرله چیچكلر ، چمنلر ، اورمانلر
اولور محرّك سودای جانك ای شاعر !

حزین حزین دوشونورسڭ لیال مظلمەده
باقار پاریلتیسنه اخترانڭ ای شاعر !

بكا كه قارشی برر نیم خندەدر علوی
بوتون اولمعەلری آسمانك ای شاعر !

نه سویلەیور سكا ابكمطوران سیه قایالر ،
نەدر لسانی شوباد خزانك ای شاعر ؟

سکا نه حس ویرییور کوهسار ابر آلود ،
نه‌در اوجوشی آب روانك ای شاعر ؟
فضای نامتناهی‌یه‌می اوچوب گیدییور
اووجد وحال ایله ، بیلسه‌م ، روانك ای شاعر ؟
اوله‌یدی طائر روحك گیبی پروبالك
اولوردی لوح شفق آشیانك ای شاعر !
چیقوب خیالك ایله کائناتدن بیرون
فضاده‌کی نیجه یوز بیك جهانك ای شاعر ،
مهیب دورینی سیر ایت .. مدار شعر ایله
اوشوق وجذبه‌سینی کهکشانك ای شاعر !
طولاش خیالك ایله برلطیف گلزاری
باقوب طراوتنه هرفدانك ای شاعر ؛
طیوری دیگله ! . روایحله تردماغ نشاط ،
بوحالنی بزه یاز گلستانك ای شاعر !
شوسنکلاخه‌ده برکره‌جك نگاه ایله ،
فناده شکلنی گور این وآنك ای شاعر !
بوسروزار خموشیده زار اولان مرغه
جواب ویرکه اولور همزبانك ای شاعر !

شکسته‌سنك وخراب وسیاهرنك تراب
اوقبرلرکه نیجه نام وشانك ای شاعر
دهور ایچنده فراموشکاهیدر ... ایواه
سنك‌ده قالمیه‌جقسه نشانك ای شاعر !

۳ کانون‌اول ۳۱۱

خسته‌لق اثری

ینه کلدی ایشته نوبت ،
دها چکمدی مصیبت !

نه‌شراب اولور علاجم ،
نه‌ده درلو درلو شربت .

عجبا اجلمی کلدی ؟
بوکا بن دیمم اصابت ...

نه روا اوتوز یاشیمده
اولایم دفین تربت !

اوفاجق چوجوقلرم وار ،
بنم ایله‌ین صحابت ؛

اوچنی بویوتمك اوزره
ایدرم حیاته رغبت .

بویودی بر آز « سلامی »
ایدییور بکله صحبت ؛

نه « سلیم » در نه « سلما »
دها قابل خطابت .

ایکی قلب زاره معطوف
ایکی نظرهٔ اجابت .

بیلیرم سفیل اولورلر
کیده‌جك اولورسه‌م البت ؛

اولور آنلره امینم
بووطن دیار غربت .

صیراسی دکل مماتك ،
بنی قورتار ای طبابت !

نه‌قدر نحافتم وار ،
یاشامقده برصعوبت .

بنی ایچیدر قوراقلق ،
طوقونور بکا رطوبت .

بو ناصل دم جوانی ؟
بو نه طالعمده نکبت ؟!

هرم وشبابك اصلا
آراسنده یوق قرابت ؛

ینه میل زندگیده
ایکیسی ایدر رقابت .

دوشونجه بونده انسان
بولیور براز غرابت :

عدمك وجودی منفی ،
کشینك بقاسی مثبت ؛

نه ایچوندر اویله درده
شو اجلده‌کی مهابت ؟

بو کوچوك محاکمه‌مله
کلیور بکا صلابت ؛

کورورم حیاتی مدهش ،
بولامام اجلده هیبت ...

کوسیور جهانه کوکلم ،
ینه بیتمیور محبت !

١٢ شباط ٣١١

دارالشفقه

١

دارالشفقه لایقی هر درلو ثنانك ؛
اوکسوزلك ایچنده چکیلن رنج وعنانك
ماحیسی اوکاشانه‌سیدر بلکه جنانك .
مهمان یتیمیدم ، اوت ، دار فنانك ..
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٢

بانیلری یارب نه بویوکمش .. بونه همت !
شاگردلر البته اولور شاکر نعمت ،
البته اونوتماز بو بویوك نعمتی امت ؛

ملجأ بوگون اولادینه برچوق فقرانك ،
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٣

اون آلتی ییل اولجه‌که محروم پدردن ،
بی وایه وبی کس .. ینه وارسته کدردن ،
معصوم . چوجوق ، بی خبر احکام قدردن ..
اولدم بوراده فارق هر سود وزیانك ؛
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٤

معمور اوله‌سك دمبدم ای دار امانم !
سایه‌کده سعادتله مرور ایتدی زمانم .
کافیمی تشکر بوقدر دینه ضمانم ؟
فیضیله اولوب نامزدی حال غنانك
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٥

گلسه‌م نه زمان یولده آنکله متناظر ،
هر روزنی چشم شفقتدر بکا ناظر ؛
تبریك ایدییور صانکه بنی جمله مناظر ؛
بر شی دییورم صوت حزینیله جنانك :
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٦

اوچ اوکسوز .. او مکتب بزه مادر پدر اولدی ؛
ایواه « وفا » قورقارم آرتق هدر اولدی !
لکن طانیان گریه ایله یاد ایدر اولدی .
بر قاچ سنه‌لر همدمی « کامی » له « وفا » نك ،
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٧

یارب ، اونه عالمدی سزاوار تذکر !
بیلمزدم آنك قدرینی ، لایقدی تشکر .
ماضینك او هنگامنی ایتدکجه تفکر ،
محصولی شو سوز اولمه‌ده بر حس نهانك :
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

٨

دارالشفقه .. اك بویوك آثاره ضمیمه ،
دارالشفقه .. سالب اخلاق ذمیمه ،
دارالشفقه .. جالب اشفاق عمیمه ،
تسکیننه مخصوص یتیمانه فغانك ...
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بوبنانك .

٩

الله ! نه مکتبدر او شایان تماشا !

بانیلری منسیمی قالیر دهرده ، حاشا !
بر هیکل یکپاره اولونمش دیمك انشا .
رحمت اوقومقدر دیمه‌سی بونجه لسانك :
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

۱۰

ایتامه او سرمایه‌ده نان ونمکدر ؛
حامی او ، مربّی او ، مزکی او دیمکدر .
تقدیس ! بو مکتب .. بونه قیمتلی ئه‌مکدر !
تنویرینه شایسته نجومیله سمانك
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

۱۱

ای سایهٔ سقفنده بونك طوپلانان اطفال !
مسعودسکز ، طالعکز گرچه سیهفال ؛
غیرت !. سزی هیچ ایله‌مه‌سین نفسکز اغفال ،
غیرت !. که ایدر غبطه سزه قلبی صفانك ...
بن سایهٔ سقفنده یتیشدم بو بنانك .

۱۹ کانون اول سنه ۳۱۱

دستاویز

مادامکه اشعار پریشانم اوقونمش ،
مادام او اثرلر سڭا ای ماه طوقونمش ،
آل ، صاقلا .. بوکوز نوری دوکولمش ورق عشق
بر چوره سکا : رشتهٔ جانمله طوقونمش .

برکیجه‌لك عالمم

اوطه‌مك ایچنده تنها
کیجه مدت مدیده
نه‌لر ایله‌رم تفکر ،
نه‌لر ایله‌رم تماشا
که همان صورلسه بیلمه‌م !
بونه سوزش تکدر ،
نه حرارت شدیده ،
نه شرارهٔ جهنم
که دماغ ایچنده پیدا !..

قانم ایله‌یور تبخر
یوره‌کمده صانکه حیفا
رشحات آتشین دم
ایده‌رك همان تقطر
بولیور گوزمده مجرا .
اوله‌مم دل آرمیده ،
ایدرم — اصم وابکم —
ینه گچمشی تخطر .
بکا هر نه اولسه ملهم
گورونور او ناشنیده :
قالیور مألی مبهم ،
اولیور او بر معما ،
اوقویان ایدر تنفر .
گیجه گوردیکم بو عالم
ویریور بکا تغیر ،
بوده موجب تحیر :
آچیلیر جهان بالا ،
گورونور باباملە آننەم ؛
بوکا بن ایناندم اصلا .
ایکی روح عرش محرم

اینه‌رك زمینه خرم ،
ایدوب اسممی تذکر
نجی جست وجوده کویا
گیده‌رك بو مالیخولیا
گچیورمثال رؤیا .
گورونور او نور دیده
— ینه همنشین وهمدم —
بکا کوسترر تحسر ؛
خلجانلی بر امیده
دوشه‌رك دل رمیده
دیرم اولمامشمی حالا
اوپری لقا پریده ؟!.
کورورم یانمده نیجا
ایده‌رك اودم تستر
اولور آسمان رسیده ...
ینه اشکریز ماتم
نظرمله پر تأثر
اولورم نجوم پیما .

یار ایله صبحال

تبریك ایده‌لم بز بزی : ایشته
هم بزم وصالز .. نه سعادت !
دوشدم بو گیجه قصر بهشته ،
بولدم سزی قارشیمده فرشته !
لکن بو نقاب اولماسه عادت .

بو گون صیراسی گلسه‌ده سزدن
صورسه‌م ، گوزلم ، وار نجه شیلر ...
پك خوش طوغیور ماه دگزدن !
گویا که سعادتکده گزدن
حقنده تماشا طلب ایلر .

یوق صبر ایده‌مم ، صورمالی‌یم بن !
نه یدی سبب .. اولمازیا سببسز ؟
هر شب سزه مأوی ایدی گلشن ؛
بی خواب گیجه ؛ ایرته‌سی گون شن ..
بر شوخ پری حال ایدیگز سز !

یوکسلدی ایچه باقڭز آی ،
آیدینلغی آفاقی دوناندی .
یوقمی آناسی ؟ بر کوچوجك طای
مرعاده قوشار ، بر طرفی چای !
گوردی نینه‌سی نعره‌لر آتدی .

سز برده فلان شرقی‌یی اکثر
سویله‌ردیڭز ؛ ای نخل محبت !
— شیمدی یوزوڭز بلکه گولومسه‌ر —
افتاده گزڭدی او سراسر ؛
بیلمه‌م بیله‌رکمیدی او رغبت ؟

سز باغده ، مشجرده خرامان ؛
بن پنجره‌ده واله دیدار ؛
سز ماهه توجهله غزلخوان ،
بن هپ سزه حیرتله نگهبان ؛
قالمقده ایدك بویله‌جه بیدار .

سیسلندی باقڭ قارشیکی طاغلر ؛
آی تول گیبی بر ابره بوروندی .

طاغلر نه حزین منظره باغلار
گوزدکجه اوزاقدن ایچم آغلار ؛
مهتاب ینه ایشته گوروندی .

ماضی‌یی دوشوندکجه شو حاله
حمد ایله‌مه‌مك قابل اولورمی ؟
اویماز بو حقیقت اوخیاله .
عودت گچن ایام ولیاله
شرط اولسه گوکل قائل اولورمی ؟

ساعت ینه میال شتابه ،
اولمازمی بوشب حاله منافی ؛
آرتق واریکز ناز ایله خوابه .
اولدم یا موفق شو خطابه ،
کافی بو سعادت بکا کافی !

۱۹ ایلول ۳۱۲

عدنان بك مرحوم ایچون [*]

دگلمی یم نزدحقده معذور، اولومدن ایتسەم بو گون تظلم؟
یازیقلر اولسون! یازیقلر اولسون! زواللی عدنانه یاندی گوکلم!

اجل — خصوصیله نابهنگام اولورسه — انسان تحمل ایتمز،
کمال عجزندن ایلر افغان؛ طبیعت اما فغان ایشیتمز.

نه اولدی بیلمم اوچ آی ایچنده؟.. بیلیردم اول ورم دگلدی؛
وجودینه زنده‌لکدی لایق، عدم دگلدی.. عدم دگلدی!

لطیف سیماسنی اونوتمام، ظریف ایدی حال وشانی، ذاتی؛
حیاتی بك نشئه‌لیدی آقشام، بو گون اولور شیمیدر وفاتی؟!

بیریکسین احبابی گاه وبیگاه، مزاری گوز یاشلریله طولسون؛
دیسین زیارت ایدن بو قبری، یازیقلر اولسون! یازیقلر اولسون!

١٠ اغستوس ٣١٢

---

[*] خبروفاتی وتصویری [ثروت فنون] جریدهٔ برگزیده‌سنك ٢٨١ نومرولو نسخه‌سنده مندرجدر.

قوشلردن

وفا بكلەر سحرلردن ، اومار امداد قوشلردن ،
بوتون گون ايلەرم مشجرده استمداد قوشلردن ،

افقدن آی طوغار ساكت ، چمندن چای آقار راكد ؛
اينر اغنام طاغلردن ، چيقار فرياد قوشلردن .

بونخلستان فانيده هوايه رامدر هر فرد ،
ناصل ممكن اولور اولمق بری آزاد قوشلردن ؟

بو يرلردن نيجه بهزاد فن رسمی اوگرەنمش ،
فغان مشق ايلەيوب گيتمش نيجه فرهاد قوشلردن .

نيجه شاعر ، نيجه خواننده قوشلردن سبق خواندر ؛
دگل البته مستبعد بو استعداد قوشلردن .

جواراندن گچركن سن بو موقع ، سوديگم ، درحال
چيچكلردن پر آهنك اولدی ، عطر آباد قوشلردن !

بو صوت دلكشكله سن كه صيادالقلوب اولدك ،
شكاری سن اولوردك اولسه بر صياد قوشلردن .

ليال تارده ، ای ماه ، اويوركن نازلرله سن
سماواته ايدر بر قسمی نطق ايراد قوشلردن .

بو یرلرده سنی یاد ایلهدم ، فریادلر ایتدم ؛
هزاران عندلیبی ایلهرم اشهاد قوشلردن .

قورولمش نامنه بزم طرب گلشندە ، ای غنچه ،
تشکل ایلهمش ارکانی بر معتاد قوشلردن !

نصل صید طیوره میل ایدر بیلمم که انسانلر
اولورکن روحلر خندان ، گوکلر شاد قوشلردن !

اوچار ازهار گویا توده توده ساحهٔ جوده ؛
سفر بردر اوفوجا فوج اولان افراد قوشلردن .

بهار وصیفی تعقیباً گزرلر هپ اقالیمی ؛
ایدملهزمی سیاحت فکری استبعاد قوشلردن ؟

بتون اورمانلری ، عمانلری زیر و زبر ایلهر ؛
قیشین خالی قالنجه بر غضبدر باد قوشلردن .

طیورڭ نامنه منظومه یازدم حین فوتمده ،
بری جائز بنی قبرمده ایتسه یاد قوشلردن !

۱۰ ایلول ۳۱۲

سودالی بر حسنه :

حسنا گوروبده عاشق اولورکن جهان سزه
بر حال عاشقانه ویریر حسن و آن سزه .

بیلمه‌م عیان اولورمی او حالت بولونماسه ،
سودا ناصل اولورده قالیرمش نهان سزه ؟

گاهی نه‌دن خوشسکز بر صنم گیبی ،
بعضاً نیچون بکا کلیور ناگهان سزه ؟

محروم خواب گوزلریکز دائما ... سبب ؟
کتم ایتسه‌گزده ناصیه‌گز ترجمان سزه .

بر گولکه چهره‌گزده قالیرمیدی گچمه‌سه
سودا قنادلریله ووروب آن با آن سزه !

عشق آزماسی اولدیغکز یار بی وفا
هر گون ناصل گلوب دیمیور «الامان !» سزه ؟

کیمدر جمال حسنکزی صولدیران سزك !
کیمدر خیالی همدم اولان هر زمان سزه ؟

دلدار سزجه حسن مجردمیدر عجب ؟
بیلسه‌م او هانگی لوحه‌ده اولدی عیان سزه ؟

آچسین بوتون چیچکلرینی پیشگزده خاك ،
عرض ایله‌سین ملکلرینی آسمان سزه !

صیف و شتا محصولیدر

سیاهپوش لیل ایکن بوتون جماد ایله نبات ،
سکونپذیر خواب ایکن بو عالم ذوی‌الحیات ،
غنودهٔ حضور ایکن خلاصه جمله کائنات ،
ایدر زمینه گیزلیجه نجوم گوکدن التفات ...
سنکله بویله بر گیجه برابر اولمق ایسته‌رم .

٭

آغاجلرك قارا گلغی ایچنده گیزله‌نن هزار
او طائر ترانه‌زن ، او شاعر وفاشعار ،
هزار .. او مطرب چمن ، هزار .. او قلب ناله‌کار
ایدر جهان خموش ایکن ترنماته ابتدار ...
سنکله بویله بر گیجه برابر اولمق ایسته‌رم .

٭

لیال زمهریرده هزارلر خموش اولور ،
جبلده صیحهٔ وحوش پرده چاك گوش اولور ،

هبوب تندباد ایله بحار پر خروش اولور ،
لقای نیم پارهٔ قمر غمامه پوش اولور ...
سنکله بویله بر گیجه برابر اولمق ایسته‌رم .

❦

فضا — لیال اولورکه — ماهتابه جلوه گاهدر ،
جبال برف جامه هپ غریق نور ماهدر ؛
سفید رنگیٔ جوار خاطف نگاهدر ؛
فقط اوزاقده سرولر بنه بوتون سیاهدر ...
سنکله بویله بر گیجه برابر اولمق ایسته‌رم .

❦

سن اولمایнجه ، آه ! بویله کیفدن نه آکلارم ؟
نه آکلارم بو آهدن ، بو حیفدن نه آکلارم ؟
خیالدن نه فائده ، شو طیفدن نه آکلارم ؟
سن اولمایнجه بن شتا وصیفدن نه آکلارم ؟...
سنکله هر گیجه دیمك برابر اولمق ایسته‌رم !

بر نظر

نگاه لطفنه بیلدم که احتیاجم وار ؛
امیدسز گیدییوردم ، دیمك علاجم وار .

او بر نظر که ویریر قلبه تازه تازه حیات ،
او بر نظر که ایدر دلده حشر حسیات ؛

او بر نظر که زبانسز خطاب ایدر قلبه ،
او بر نظر که گولرکن عتاب ایدر قلبه ؛

نگاه ایدنجه بکا دیدهٔ سیهتاری
ییغلدی قالدی اوکمده حیاتك اسراری .

نه‌در او بارقه تأثیر لمح جاذبه‌دار ؟
ناصل شرارهٔ سیاله‌در علاقه مدار ؟

او بر نظردی که پارلاقدی ، کیرپیگی گوردی ؛
اوبر نظر بنی ، یارب ، نه چوق دوشوندوردی !

اوبر نظر اونودلماز زمان گچر آرادن ؛
او بر نظرکه نظردن اسیرگه‌سین یارادن !

گونشده ، آیده ، بوارقده ، کهکشانلرده ،

شفقده ، فجرده ، ازهارده ، فدانلرده ،
ترانه‌سنده گوزەل قوشلرك ، گوزەل سازك ،
سسنده چاغلیانك ، مشجر پر آوازك

اولورمی جاذبه‌سندن اثر آنك ؟ هیهات ! ..
بوتون گوكللری بر غمزه جذب ایدر بالذات .

او بر نظرکه قالیر عشوه‌لر آکا نگران ،
او بر نظرکه بوتون غمزه‌لر بیله حیران ؛

او بر نظرکه قیلار نازی سر بخاك نیاز ،
او بر نظرکه ایدر عشقی آسمان پرواز !

نه‌در حقایق آثارك ای حیات ، ای سر !
مصر اولان سنی ادراك ایچون قالیر قاصر .

باقیش ، گولوش ، یورویش بر گوزەلده انسانی
ناصل اولوب ایدییور واله پریشانی ؟

بو گوکلمك او اوزاقدن باقیشله نسبتی نه ؟
ناصل او آنده طوتولدم آنك محبتنه ؟

مسیره‌لرده گوزەل گوزلری سچردم هپ ،
نه‌لر گورر ، گورور اما گورور گچردم هپ .

او بر نظرکه جهان قارشیسنده درمانده ،
او بر نظر بنی بندن کچیردی بر آنده !

او بر نظر حرکاتیله ، قاشله ، کیرپیکله
کوکللره خلجانلر ویریر کوزهلکله .

کهییك باقشلی ملك ، ای غزالهٔ لاهوت !
ناصل نظردی او ؟.. ایتدك اوکون بنی مبهوت .

جبینم اولسه کهی نظرهکاه کوزلریکه ،
بنمده کوزلرم ایتسه نگاه کوزلریکه ،

صفایی منبع الهام اولان او دیدهلرك
ایدردی رومده هم پایهسی شکسپیرك !

حایلاز چوجوق

— بو مکتبدن آرتق اوصاندم بابا !
— نیچون ؟
—اولا هر جزاسی قابا
قونوشمق یاساقمش ، گزینمك یاساق ؛
طوتار حبس ایدرلر بر آز اویناسه‌ق .
چوجوق « خسته‌یم ! » دیرسه انسان بویا ،
هله کلمه‌سین درسه انسان بو یا ،
یاتاقلرده حتی گیدوب گورسه‌لر ،
ینه دیکله‌مز عذرینی کیمسه‌لر .
امان چکدیکم الویریر ، الویریر ..
بکا سز دگل ایل بیله حق ویریر .
جزاسی آغیر ، هرایشی ترسینه ؛
چالیش بویله بر مکتبك درسینه .
— بوتون گون ..
— چوجوق صوص !
— فقط بك پدر .
بو اشکنجه بر گون بنی محو ایدر !

ناصلـه اوگون اوده قالمش کتاب ،
بوبر صوچمیدر ؟ بر جزا ، بر عتاب .
اوگون امتحانده شاشیرمش ایدم ،
معلملره « خسته‌یم بن! » دیدم ؛
ینه شبهه ایتمم که دوندیردیلر ،
بنم شوقمی بویله سوندوردیلر .
بو مکتبده . .
— لاحول ! ...
— یوق آرزوم ؛
حقیقت ، بو اقراره وارسه لزوم ،
اگر سزده راضیسه‌کز چله‌مه ...
— چوجوق‌صوص دیدم! صوص دیدم، سویله‌مه!
باشمده بو حایلاز بویوك غائله ،
وجودیله بدبخت بر عائله ؛
وجودی طوتولمش کبی تبلره ،
گیدر بویله پرلرزه مکتبلره .
پدر قالدی عاجز ، بوکولدی بلی ؛
نه یاپسین بوکون بویله برتنبلی ؟
پشیمان بونی مادر ایلاددن ،
ناصل خیر اومار بویله اولاددن ؟!

آلهی نه‌در ، بونده حکمت نه‌در ؟
نیچون اولمادم، اولمایم مقتدر ؟
نیچون بویله اصلاحی قابل دگل ؛
اثر سعیه اصلا مقابل دگل ؟
قصور ایتمه‌دم امر تعلیمده ،
صبیکن دبستانه تسلیمده ؛
غرض شیمدی تحصیلی ترك ایله‌مك ،
دیمك بر هوا اولدی بر چوق املك !
ابوت ، مروتده جائز دگل ،
سنك قلبك انصافی حائز دگل .
سنکچون چالیشدم ، مرام ایله‌دم ؛
فقط حقمی هپ حرام ایله‌دم .
هنوز ایشته یوق الده بر صنعتك ،
گلوب گچدی بیهوده هر ساعتك .
زمان خدمت ایتمه‌زسه تهذیبکه ،
جزالرله حاجت نه تعذیبکه .
دگلسه‌ك بوگون فارق نیك وبد ،
بو غفلت بیراقماز سنی تا ابد .
جهانده محقق بو برمسئله
که بر شی ندامتله گچمه‌ز اله !

۲۳ تشرین اول ۳۱۱

خیرالخلف

— بكا مكتبده‌كی معلملر
سنی اوغلم بوتون ثنا ایله‌ر .
ایتمه‌یورسڭ قصور غیرتده ،
خواجه‌لرده ذکاڭه حیرتده .
بو بویوك بر شرف ، بویوك بر شان ؛
آفرین ایشته بویله‌در چالیشان .
دیڭله‌یورسڭ دیمك نصیحتمی ،
ایسته‌یورسڭ دیمككه راحتمی .
كوریيورسڭكه اختیارم بن ،
بیلمه‌یورسڭ نه بختیارم بن ؛
پدرڭ ، ای مجوهر نادر ؛
مظهر عمر جاودانیدر .
بن وجودڭله افتخار ایدرم ،
كوره‌یم ...
— سایه‌ڭزده‌در پدرم
كه بوكون مسلكم فضیلتدر .
— بونی تقدیر نجه دولتدر ؛

هر چوجوق بویله سویله‌مز ، بیله‌مز ؛
کندیسیچون فضیلتی دیله‌مز !
درسه هر گون دوام ایدر بوشنه ؛
یارامازلق ، اویون گیدر خوشنه .
نه مربی طانیر ، نه خواجه طانیر ؛
صوگره بی چاره والدین اوطانیر .
سورونور شبهه یوق که بویله‌لری ،
گیده‌مز چونکه بر آدیم ایله‌ری .
نه مصیبت بو اقرباجه هله ،
خانمانی خراب ایدر جهله .
هپ اوحایلازلق آه امیدی کسن ؛
بنی هیچ اوزمه‌دك چالیشدك سن .
— آفرین آلمق الڭ بویوك ذوقم :
سزدن آلدقجه آرتیور شوقم .
بکا — مکتبده‌یم — چالیشمق فرض ؛
ایده‌یم یالڭز شوفکرمی عرض :
هر صبی مستعد تربیه‌در
که مربی ویا مربیه در
ایدن اظهار او قابلیتنی ،
ایدن اثبات حسن نیتنی .

حالم ايله‌رسه کسب آبادی ،
سنسك ای ذات محترم بادی ؛
بن بو وادیده بی وقوف وخبر ،
سنسك ای ذات محترم رهبر ؛
علم وعرفانسه برترین رتب ،
بزمك ای ذات محترم مکتب !
نه بویوك درسلر ، نه حکمتلر ...
اونودلماز پدر بو نعمتلر .
گوردیکم التفاتلر زائد ؛
سزه آنجاق اولور بوگون عائد ،
شرفم وارسه ، ادعا ایدرم .
— بختیار اول ، چوجوق ! دعا ایدرم ؛
حسن اخلاقی اعتیاد ایله ،
بنی رحمتله صوگره یاد ایله .

٢٣ کانون اول ٣١١

خیر الانیس

— تنبلکه باشلادڭ برادر،
حالڭ بنی ایله‌یور مکدّر .
اوّل نه قدر غیور ایدڭ سن ،
جایلازلغکه سبب نه ؟
— بیلسه‌ڭ
معذور گورور ، سکوت ایدرسڭ .
— طالعینسڭ ، اوت ، بوگونکی درسڭ
بر حرفنی آڭلادڭسه اعلا !
سودایی براقمادڭمی حالا ؟
مسحوری بولندیغڭ محبت
بر طالب علم ایچون مصیبت .
لایقمی باقوب بر التفاته
خولیا ایله وقتنی افاته ؟
— قیدمده دگل مرور اوقات ،
دون گوك صوده ایله‌دڭ ملاقات .
دلداریمه دونکی گون قاووشدم ؛
لکن نه‌یه طورمادم ، صاووشدم ؟

بر عاشق ایچون دگل بو آسان :
مکتب دییه آیریلیرمی انسان ؟
اولمقدن ایسه کلوب‌ده نادم
اوچ گون نه اولوردی گلمه‌سه‌یدم !
نه‌یدی اوله‌جق ؟ جزا دگلمی ؟
موت اولسه جزا سزا دگلمی ؟
بن مکتبه ایسته‌مه‌م دوامی ،
بن خسته‌یم ایسته‌رم دوامی .
سودا نه دیمك بیلیرمیسڭ سن !
— معقول دگل سوزڭ اساساً
ارباب ذکا ایچون ...
— او اندر !
— اولمش بوده بوسبوتون قلندر .
طور سلسلهٔ کلامی کسمه !
بر لحظه رعایت ایله رسمه !
ارباب ذکا ایچون بو افکار
هپ سفسطه‌در اولماز انکار .
بز واقف ابتلای عشقز ؛
لکن عجبا او سه‌ودیگڭ قیز
لایقمی سنڭله ازدواجه ؟

مائلسه عموم ایچون رواجه
البته اولور علاقه دشوار .
برشی که تأمله سزاوار !
دیرسه‌ك که او بر مثال عفت ،
گوسترمه‌دی هیچ اویولده خفت ؛
دیرسه‌ك که نمونهٔ فضیلت ،
دیرسه‌ك که او بر همای دولت ؛
حائز بو محبت مصیبه ،
انجامی فقط قالیر نصیبه .
زوجین اوله‌جقسه‌گز اگر سز
لازم سگا قالمامق دگرسز .
آتی‌یی بر آز دوشون ، حساب ایت ؛
مکتبده فضیلت اکتساب ایت .
اولمك ایسه غرض بوگوندن ،
حکمت بونی رد ایدر شدیداً :
بر عائله ایله‌مك اداره
وابسته دگلمی اقتداره ؛
عرفاندر ادارەنك مداری ،
تحصیل ویریر او اقتداری .
علویتی اوزله غافل اولما !

یکمرتبهٔ اسافل اولما !
همت دینیلن غضنفر نر
طاغلر گبی مشکلاتی چیگنه‌ر .
فوقنده گورون بوتون جبالك ،
قرطاس ایله خامه شاهبالك !
انسان اولان اعتلایی اوزله‌ر ،
علویدر او چونکه . . .
— طوغرو سوزلر !
انکار ایده‌مه‌م ، روا دگلدر ؛
سودایه فقط دوا دگلدر :
« پیرانه نصیحت ایتسه‌لرده »
« بن نرده‌یم ، اختیار نرده ! »
— عادی بولورم بحق کعبه !
لعنت اوقورم بو ضعف قلبه !
عاشق ! بو سوزك — که مقتبسدر —
جدّی سوزه قارشی پك عبثدر .
بر بیت اوقوداك علایق افکن ،
پك خوش اوقونور قدح چکرکن .
میخانه دگل بودار تهذیب ،
سوز سویله‌یورم مدار تهذیب !

— حدت نه ایچون عزیزم اویله ؟
عفو ایت ! .
— بنی دیکله ..
— سویله، سویله !
تقبیل ایده‌یم او جبهه‌کی گل !
— عاشقلغکه کیم اولدی انگل ؟
بر حال که منعی غیر ممکن ،
حایلاز لغه یوق بهانه لکن .
حایلازلر اولور عتابه لایق ؛
عشقك بویوکی کتابه لایق
جانانده‌کی حسن اولورمی دائم ؟
سودا او گوزه‌للکیله قائم ..
اکسیلسه‌ده نوری آفتابك
بیتمه‌ز او گوزه‌للکی کتابك !
پاینده بو شاهد حقیقت ،
یارك او گوزه‌للکی موقت !
طورمق نه روا ؟ شتاب لازم ؛
یوکسلمك ایچون کتاب لازم !
بر کیمسه‌ده اولمایجه بهره
پك فضله گلیر وجودی دهره .

نوع بشرڭ بو آب وتابی
آنجاق اوقومقله‌در کتابی .
بز مکتب ایچنده‌یز محاضر ،
استاد گلیر ، کتاب حاضر !
وجدان بزی سوق ایدر دوامه ،
داخل نیچون اولمالی عوامه .
وعدگله بنی گل ایله دلشاد !
— ایتدڭ بنی سوزلرگله ارشاد .
مقرون قناعت اولدی قلباً :
سودایه قاپیلمشم مگر بن .
سودا ، بوخطرلی بر گریوه !
مجبور اولیور دوشن غریوه .
اولدقجه هوای نفسمه رام ،
هیچ قالمیه‌جق گوگلده آرام .
نطقڭ غلیانی موجب اولدی ،
تبدیل طریق واجب اولدی .
بولدم سنی هرسوزگده صادق ؛
مکتبده بوگون بولونماسه‌یدق
اصلاح بزی محال اولوردی ،
آرتق بیله‌مم نه‌حال اولوردی .

مكتبده بولوندق ایشته مادام ،
واجب بزه هر دقیقه اقدام .
عشقنده فقط گوکل مصردر ،
بر آفته میلی منحصردر :
ممکنمی [نظیفه] یی اونوتمق ؟
— جائزمی وظیفه‌یی اونوتمق ؟
— وجدانمه سوزلرك طوقوندی !
— قاردش ، نجه درسلر اوقوندی ؛
سن دیکله‌مه‌دك آلای گچیردك :
یعنی سنه‌یی قولای گچیردك :
بی باك جزادن ، امتحاندن ...
اك طوغروسی بی خبر جهاندن
باقدم ، آجیدم : كدرلی ، كوسگون ،
اندیشه ایچنده‌سك بوتون گون ؛
سودا سنی ایله‌دكجه سرسم
دیردم : شوكا بر نصیحت ایتسه‌م .
— هر حالمه قلبك آشنادر !
— هر آدمه عشق روشنادر :
معلوم دگلسه شبهه‌سز بیل ،
بر سركه بو كتمی غیرقابل .

گوكلمجه‌ده عشق پك مقدس ،
لكن صانيرم وظيفه اقدس .
غافل ، جاهل ، سفيه برشيق
اولمقدن ايسه جماله عاشق ،
اولمقدن ايسه هوايه مغلوب ،
اولمق ياراشير كماله مجلوب .
تحصيلنه اولمايان مقيّد ،
مكتبده ايكن قالان تهى يد
هر حالده كافر نعمتكدر ،
بر نعمتى چونكه چيگنه‌مكدر .
بيل قدريني ايتديگم رجانك !
پيرلانطه ايسه او يار جانك ،
تحصيلكه سن‌ده همت ايله ،
عرفان ايله كسب قيمت ايله ؛
بر گوهر نادر ثمين اول !
— هر بنديگى ديگله‌رم امين اول !

فضيلتلی زوجه :

— خستهسکز ، علتنی درك ایدك ،
عشرتی آرتق آبکم ترك ایدك .
— توبه‌لر اولسون !
— بونی قاچ کره‌در
سویله‌دیکز ... اولمادیکز مقتدر .
— بیل که بوکون تارك جام میم !
— خسته‌سکز شیمدی سزی اوزمه‌یم .
— سویله ، نه وار ؟
— سویله‌یه‌جك چوق ..
— نه‌در ؟
— سزجه بوتون سوزلرم افسانه‌در .
هر نه دیسه‌م فائده‌سز ...
— کیم دیمش ؟
— چونکه نسا ناقصة العقل ایمش .
— سنجه بو سوز طوغرومیدر !
— احتمال ؛
بزلره نقصان ، سزه عائد کمال .

ایتمه‌لیدر فرق سیاه وسفید ؛
اولمه‌لیدر اهل خرد مستفید .
دشمن اولور آدمه اکثر ذکا ،
بویله ذکادن ایدیلیر اشتکا .
اویله ذکیلر گورر انسانکه هپ
غافل اولور ، جاهل اولور صانکه هپ .
سزکه بوگون عاقل وعارفسکز ،
سزکه دل آگاه معارفسکز :
سرخوشی آلمق نظر عبرته ،
حس تنفرله باقوب عشرته
پند حکیمانه ایکن شانکز ،
سویله‌نیور حال پریشانکز !
دربدر انسانه ، فضیلتسزه
لایق اولان حال یاقیشماز سزه !
هپ سزه محتاج ایکن اولادیکز
دخت رز اولسونمی یا جلادیکز !
ایتمه‌یك اصرار ، تهیدر تهی ..
مسلککز مقبره‌یه منتهی ،
عقل ، وجودك — که رها کاریدر —
کندیلری هر گیجه بازی کنان ،

یاورولری منتظر قوت ونان ؛
کندیلری میکده‌ده نعره‌زن ،
خانه‌لری فقر ایله بیت‌الحزن ؛
خانه سونوك : کندیلری پرخمار ؛
کندیلری : خانه‌لری تارمار ؛
عائله نالندهٔ تأثیر جوع ،
هیچ بری میخانه‌دن ایتمز رجوع .
وار ایسه وجدانکز اثبات ایدك ،
یوقسه همان عزم خرابات ایدك ؛
صوکره پشیمان ایده‌جکدر فلك ،
عائله‌کز ...

—توبه‌لر اولسون ، ملك !
عشرته وجدان اوله‌جق مانع ؛
معترفم ، سوزلریکه قانعم .
هپ راقیدر جسممی تخریب ایدن .
قبره دمادم بنی تقریب ایدن .
آچدیغك آغوشه بدل بسترم
خاك اوله‌جقدرکه ناصل ایسته‌رم !
بنت عنب روحمه انکل بنم ،
نزدیمه حوری گبی سن گل بنم ؛

شاد اوله‌جقدر دیه‌رك روح جم ،
زهر ایچه‌رکمی کچه‌جك هر کیجه‌م ؟
هر کیجه‌می ، طوزمیوب ایچمك توتون
حکمته ضد ، عقله مخالف بوتون .
باده‌یه نفرین ، سکا صد آفرین !
یار بکا سنسك ، اوسوء قرین .
شاهدم الله اوله ، وجدان کفیل ؛
عائله‌می اویله بیراقمام سفیل !

ختام

فیأتی ٥ غروشدر

ادبیات حقیقیه کتبخانه‌سی کلیاتندن نشر اولنان آثار :

پاره	غروش	اسامیء کتب		عدد کتبخانه
	٢	مغدورهٔ سودا	[منظوم شعر]	١
٢٠	١	« انطاق حق » ك تخمیسی	[منظوم شعر]	٢
٢٠	١	سنوحات — ترجیع بند	[منظوم شعر]	٣
	٥	منسیات	[منظوم شعرلر]	٤

دردست طبع بولنانلر :

حسیات [منظوم شعرلر]

اشعار وفا [منظوم شعرلر]

محاکمات ادبیه

مرکز توزیعی : باب عالی قارشوسنده [کائنات کتبخانه‌سی] در